

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ โทร. ๐ ๔๔๖๖ ๖๐๔๒

ที่ บร ๘๕๖๐๘/๒๙๖

วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง รายงานผลการสำรวจจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

ตามที่ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ เพื่อประกอบเป็นตัวชี้วัดในการประเมินประสิทธิภาพ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment: LPA) ประจำปี ๒๕๖๘ ด้านที่ ๔ การบริการสาธารณะ เกี่ยวกับการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการนำข้อมูลเผยแพร่ทางเว็บไซต์หลักขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และเป็นฐานข้อมูลรายงานข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (INFO) การประชาสัมพันธ์ ทางสื่อต่าง ๆ เช่น Facebook Line เป็นการประชาสัมพันธ์ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น และเพื่อเป็นการ สืบสานอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญ ที่มีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจาก ชุมชน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนในการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น ต่อไป นั้น

ในการนี้ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้ดำเนินการสำรวจการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดแนบท้ายบันทึกนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ)

(นางสาวยุพิน เช้มติ)

ผู้ช่วยนักวิชาการศึกษา

ความเห็นของผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ๒๕๖๘/๒๙๖

(ลงชื่อ)

(นายเอกชาติ บังแสง)

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

/ความเห็น...

ความเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

.....
.....

(ลงชื่อ)

(นายสงเคราะห์ นิธิรัมย์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

ความเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

.....
.....

(ลงชื่อ)

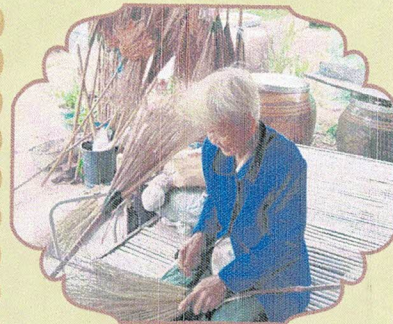

(นายสงเคราะห์ นิธิรัมย์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติหน้าที่

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

จัดทำโดย

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

จัดทำโดย

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

คำนำ

การจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ เพื่อประกอบเป็น ตัวชี้วัดในการประเมินประสิทธิภาพ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment: LPA) ประจำปี ๒๕๖๙ ด้านที่ ๔ การบริการสาธารณะ เกี่ยวกับการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการนำ ข้อมูลเผยแพร่ทางเว็บไซต์หลักขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และเป็นฐานข้อมูลรายงานข้อมูลกลางองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น (INFO) การประชาสัมพันธ์ ทางสื่อต่าง ๆ เช่น Facebook Line เป็นการประชาสัมพันธ์ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น และเพื่อเป็นการ สืบสานอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญ ที่มีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจาก ชุมชน และหวัง เป็นอย่างยิ่งว่าฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน ในการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น ต่อไป นั้น

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

สารบัญ

	หน้าที่
บทที่ ๑ แนวคิดเกี่ยวกับฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑-๕
บทที่ ๒ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน	๘-๙
บทที่ ๓ ประเพณีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ของท้องถิ่น	๑๐
บทที่ ๔ ภูมิปัญญาท้องถิ่น (จำแนกออกเป็น ๘ ด้านตามตัวชี้วัด LPA) และทะเบียนปราชญ์ชาวบ้าน ๑๑-๑๒	
และภูมิปัญญาท้องถิ่น ๘	
ภาคผนวก	

บทที่ ๑

แนวคิดเกี่ยวกับฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน

๑.๒ เพื่อให้ผู้รับการถ่ายทอดตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนเอง อันจะนำไปสู่ การอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญานั้นๆ ต่อไป

๒. ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นคำที่มีความหมาย เช่นเดียวกับคำว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย เป็นองค์ความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นซึ่งได้รับการถ่ายทอดจากผู้รู้หรือผู้มีประสบการณ์ ซึ่งเรียกว่า ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ ท้องถิ่น ซึ่งมีผู้ให้คำจำกัดความของภูมิปัญญาท้องถิ่นในลักษณะต่าง ๆ กันดังนี้ ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ความหมายภูมิปัญญา ไว้ว่า หมายถึง พื้นความรู้ ความสามารถสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้อธิบายความหมายของภูมิปัญญา ดังนี้ "ภูมิปัญญา หมายถึง องค์ความรู้ ความสามารถและทักษะของคนไทยอันเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ ที่ผ่านกระบวนการ เรียนรู้ เลือกสรร ประมวล แต่ง พัฒนา และถ่ายทอดสืบต่อกันมา เพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยให้ สมดุลกับ สภาพแวดล้อมและเหมาะสมกับยุคสมัย" กระทรวงศึกษาธิการได้อธิบายความหมายของภูมิปัญญา ไว้ว่า "ภูมิปัญญา หมายถึง ความรู้ที่เกิดจาก ประสบการณ์ในชีวิตของคนเราผ่านกระบวนการศึกษา สังเกตคิดวิเคราะห์ จนเกิดปัญญา และตกผลึกมาเป็นองค์ ความรู้ที่ประกอบกันขึ้นมาจากความรู้เฉพาะหลาย ๆ เรื่อง ความรู้ดังกล่าว ไม่ได้แยกย่อยออกมาเป็นศาสตร์ เฉพาะสาขาวิชาต่าง ๆ อาจกล่าวได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดเป็นพื้นฐานของ องค์ความรู้สมัยใหม่ที่จะช่วยในการ เรียนรู้ การแก้ปัญหา การจัดการ และการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของคนเรา ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นความรู้ที่มีอยู่ ทั่วไปในสังคม ชุมชนและในการตัวของผู้นั้นเอง หากมีการสืบค้นหาเพื่อศึกษา และนำมาใช้ก็จะเป็นที่รู้จักกันเกิดการ ยอมรับ ถ่ายทอด และพัฒนาไปสู่คนรุ่นใหม่ตามยุคตามสมัย ได้ " สารานุกรมไทย สำหรับเยาวชน ฉบับกานจนาภิเษก (เล่มที่ ๓ ให้ความหมายไว้ว่า "ภูมิปัญญา ไทย" (Thai Wisdom) หมายถึง ความรู้ ความสามารถ วิธีการ ผลงานที่ค้นคว้ารวบรวมและจัดเก็บเป็น ความรู้โดยถ่ายทอด จากคนรุ่นหนึ่งมาสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง จนเกิดเป็นผลผลิตที่ตีพิมพ์ มีคุณค่า มีประโยชน์สามารถนำมา แก้ไขปัญหาและ พัฒนาชีวิตได้ สามารถ จันทรสุรีย์ (๒๕๓๖) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดได้เอง ที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา เป็นสติปัญญา เป็นองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้านทั้งมวล ทั้งลึก ที่ชาวบ้านสามารถ คิดเอง ทำเองโดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาการดำเนินวิถีชีวิตในท้องถิ่นอย่างสมสมัย กรมวิชาการ (๒๕๓๘) ให้ความหมาย ของภูมิปัญญาท้องถิ่นว่า ความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ในชีวิตของ คนเราผ่านกระบวนการ ศึกษา สังเกต วิเคราะห์จนเกิดปัญญาและตกผลึกมาเป็นองค์ความรู้ที่ประกอบกันขึ้นมาจาก ความรู้เฉพาะหลายเรื่อง ความรู้ดังกล่าวไม่ได้แยกย่อยออกมาให้เห็นเป็นศาสตร์เฉพาะสาขาวิชาต่างๆ อาจกล่าวได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้สมัยใหม่ที่ช่วยในการเรียนรู้อการแก้ปัญหาการจัดการและการ ปรับตัวในการ ดำเนินชีวิตของคนเรา ๒ รัตน์ะ บัวสนธ (๒๕๓๕) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง กระบวนทัศน์ ของบุคคลที่มีต่อตนเองต่อโลก และสิ่งแวดล้อม ซึ่งกระบวนทัศน์ ดังกล่าวจะมีรากฐานจากคำสอนทางศาสนา คติจารีต ประเพณี ที่ได้รับการ ถ่ายทอด สืบสอนและปฏิบัติสืบเนื่องกันมาปรับปรุงเข้ากับบริบททางสังคม ที่เปลี่ยนแปลงแต่ละสมัยทั้งนี้โดยมี เป้าหมายเพื่อความสุขในส่วนที่เป็นชุมชน และปัจเจกบุคคล ฉลาด

/ชาย สมิตานนท์...

ชาย สมิตานนท์ (อ้างอิงถึงในพิธี นาครำไฟ. ๒๕๓๗) ให้ความหมายว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ สติปัญญาอันเกิดจากการเรียนรู้สะสมถ่ายทอดประสบการณ์ที่ยาวนานของผู้คนในท้องถิ่นซึ่งได้ทำหน้าที่ชี้แนะว่าการ จะใช้ชีวิตอย่างยั่งยืนและถาวรกับธรรมชาติรอบตัวนั้นทำอย่างไรซึ่งในที่สุด ภูมิปัญญาท้องถิ่นอาจถูกยกระดับให้หมายถึงอุดมการณ์ของการใช้ชีวิตที่เรียบง่าย บนพื้นฐานของการไม่เบียดเบียนสรรพสิ่งทั้งหลายทั้งปวงที่มีชีวิต สัตว์ พืช และมนุษย์ด้วยตัวเองตลอดจนสิ่งไม่มีชีวิตรอบข้าง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กล่าวถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยว่า เป็นองค์ความรู้ ความสามารถ และทักษะของคนไทยที่เกิดจากสังสมประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเลือกสรร เรียนรู้ปรุงแต่ง และถ่ายทอดสืบต่อกันมา เพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยให้สมดุลกับสภาพแวดล้อม และเหมาะสม กับยุคสมัย จากความหมายดังกล่าว อาจสรุปว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึงองค์ความรู้หรือสิ่งที่สั่งสมกันมาตั้งแต่อดีต ซึ่งเป็นประสบการณ์การดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น ซึ่งได้ผ่านการคิดค้นและปรับปรุง เปลี่ยนแปลงจนได้ แนวทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคม เป็นที่ยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไป ถือเป็นแบบอย่างในการ ดำรงชีวิตที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมา

๓. ความสำคัญของภูมิปัญญาไทย

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ คนไทยได้สร้างชาติ สร้างความเป็นปึกแผ่นมั่นคง ของบ้านเมือง มีการดำรงชีวิตด้วยความสุขร่มเย็นอยู่ได้จนถึงทุกวันนี้ เพราะได้ใช้ภูมิปัญญาของตนมาตลอด ภูมิปัญญาไทยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

๑. ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง
๒. สร้างความภาคภูมิใจและศักดิ์ศรีเกียรติภูมิแก่คนไทย
๓. สามารถปรับ ประยุกต์หลักธรรมคำสอนทางศาสนาใช้กับชีวิตได้อย่างเหมาะสม
๔. สร้างความสมดุลระหว่างคนกับสังคมและธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน
๕. ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคนไทยให้เหมาะสมได้ตามยุค

ประกอบใจมั่น ได้กล่าวถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ ดังนี้

๑. ช่วยให้สมาชิกในชุมชน หมู่บ้านดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข
๒. ช่วยสร้างความสมดุลระหว่างคนกับธรรมชาติแวดล้อม
๓. ช่วยให้ผู้คนดำรงตนและปรับเปลี่ยนหันต่อความเปลี่ยนแปลงและผลกระทบอันเกิดจากสังคม

ภายนอก

๔. เป็นประโยชน์ต่อการทำงานพัฒนาชนบทของเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อที่จะได้กำหนดท่าที การทำงานให้กลมกลืนกับชาวบ้านมากยิ่งขึ้น

๔. ลักษณะของภูมิปัญญาไทย ลักษณะของภูมิปัญญาไทย มีดังนี้

๑. ภูมิปัญญาไทยเป็นเรื่องใช้ความรู้(Knowledge) ทักษะ (kill) ความเชื่อ (Belief) และพฤติกรรม (Behavior)
๒. ภูมิปัญญาไทยแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคนคนกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและคนกับสิ่งเหนือ ธรรมชาติ
๓. ภูมิปัญญาไทยเป็นองค์รวมหรือกิจกรรมทุกอย่างในวิถีชีวิต
๔. ภูมิปัญญาไทยเป็นเรื่องของการแก้ไขปัญหา การจัดการ การปรับตัว การเรียนรู้ เพื่อคงความอยู่รอด ของบุคคล ชุมชน และสังคม
๕. ภูมิปัญญา เป็นแกนหลัก หรือกระบวนการทัศน์ในการมองชีวิต เป็นพื้นความรู้ในเรื่องต่าง ๆ

/๖.ภูมิปัญญา...

๖. ภูมิปัญญาไทยมีลักษณะเฉพาะหรือมีเอกลักษณ์ในตัวเอง

๗. ภูมิปัญญาไทยมีการเปลี่ยนแปลง เพื่อการปรับสมดุลในพัฒนาการทางสังคมตลอดเวลาของ ภูมิปัญญาไทย

๕. การกำหนดขอบข่ายของภูมิปัญญาไทย สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม ได้กำหนดขอบข่ายของภูมิปัญญาไทยไว้ ๕ ด้าน ดังนี้

๑. ภูมิปัญญาด้านเกษตรกรรม หมายถึง การผสมผสานการเกษตรและเทคโนโลยีโดยพัฒนาบนพื้นฐาน คุณค่าดั้งเดิม รวมทั้งความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ภูมิปัญญาด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง การอนุรักษ์ธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม การถ่ายทอดความรู้ดั้งเดิม เพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๓. ภูมิปัญญาด้านการจัดการ สวัสดิการและธุรกิจชุมชน หมายถึง การใช้คุณธรรมและจริยธรรมในด้าน การรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

๔. ภูมิปัญญาด้านการรักษาโรคและการป้องกัน หมายถึง การสืบทอดความรู้ดั้งเดิม และการประยุกต์ใช้ความเชื่อท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองด้านสุขภาพอนามัย

๕. ภูมิปัญญาด้านการผลิตและการบริโภค หมายถึง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการแปรรูปและการผลิตเพื่อการบริโภคอย่างผลิตเพื่อการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัดและเป็นธรรม อันเป็นกระบวนการให้ชุมชน ท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อดำเนินการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment: LPA) จำนวนภูมิปัญญาท้องถิ่น (จำแนกออกเป็น ๘ ด้านตามตัวชี้วัด LPA) ดังนี้

๑. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า , การสืบชะตาแม่น้ำ ,การทำแนวปะการังเทียม ,การอนุรักษ์ป่าชายเลน เป็นต้น

๒. ด้านการแพทย์ไทย คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การ หัตถเวชกรรมไทย , การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค เป็นต้น

๓. ด้านเกษตรกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกลั่นกรอง/การปศุสัตว์/การประมง/การป่าไม้เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน,เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น

๔. ด้านภาษาและวรรณกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน

๕. ด้านศิลปกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม , ประติมากรรม ,นาฏศิลป์,ดนตรี, หัตถศิลป์,คีตศิลป์,การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ ๔

๖. ด้านหัตถกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่ายโดยไม่ใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน,งานแกะหนังตะลุง,งานทอผ้าด้วยมือ,งานเย็บปักถักร้อย,การทำหัวโขน เป็นต้น

๗. ด้านอุตสาหกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต โดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงานด้านการบริการเช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป,การแปรรูปสิ่งต่างๆ จากยางพารา เป็นต้น

๘. ด้านอื่นๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

๖ ประเภทของภูมิปัญญาไทย คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ แบ่งสาขาหรือประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น ไว้ ๑๑ สาขา ดังนี้

๑. สาขาเกษตรกรรม
๒. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม
๓. สาขาการแพทย์แผนไทย
๔. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน
๖. สาขาสวัสดิการ
๗. สาขาศิลปกรรม
๘. สาขาการจัดการองค์กร
๙. สาขาภาษาและวรรณกรรม
๑๐. สาขาศาสนาและประเพณี
๑๑. สาขาการศึกษา

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม แบ่งประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้

๗ ประเภท ดังนี้

๑. ภูมิปัญญาด้านการเกษตร
๒. ภูมิปัญญาด้านเศรษฐกิจ
๓. ภูมิปัญญาด้านศาสนาคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมความเชื่อ
๔. ภูมิปัญญาด้านการจัดการทรัพยากรและการพัฒนาหมู่บ้าน
๕. ภูมิปัญญาด้านศิลปะ
๖. ภูมิปัญญาด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม
๗. ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรม

สารานุกรมไทย สำหรับเยาวชน ฉบับกาญจนาภิเษก (เล่มที่ ๒๓) จัดแบ่งสาขาภูมิปัญญาไทย ออกเป็น

๑๐ สาขา ดังนี้

๑. สาขาเกษตรกรรมเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ทักษะและเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิมซึ่งคนสามารถพึ่งตนเองในภาวะการณ์ต่างๆ ได้

๒. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลิตผล เพื่อชะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัดและเป็นธรรม อันเป็นกระบวนการที่ท ำให้ชุมชนท้องถิ่น

๓. สาขาการแพทย์แผนไทย หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกัน และรักษาสุขภาพ ของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเอง ทางด้านสุขภาพ และอนามัยได้

๔. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๕. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการด้านการสะสมและบริการกองทุน และธุรกิจชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตรา และโภคทรัพย์ เพื่อส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน

๖. สาขาสวัสดิการ หมายถึง ความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิตของคนให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

๗. สาขาศิลปกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่างๆ

๘. สาขาการจัดการองค์กร หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการ ำเนิงานขององค์กรชุมชนต่างๆ ให้สามารถพัฒนา และบริหารองค์กรของตนเองได้ ตามบทบาท และหน้าที่ขององค์กร

๙. สาขาภาษาและวรรณกรรม หมายถึง ความสามารถผลิตผลงานเกี่ยวกับด้านภาษาทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษา ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท

๑๐. สาขาศาสนาและประเพณี หมายถึง ความสามารถประยุกต์ และปรับใช้หลักธรรมค าสอนทางศาสนา ความเชื่อ และประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติ ให้บังเกิดผลดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม

บทที่ ๒ ฐานข้อมูลทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑.๑ สภาพทั่วไป

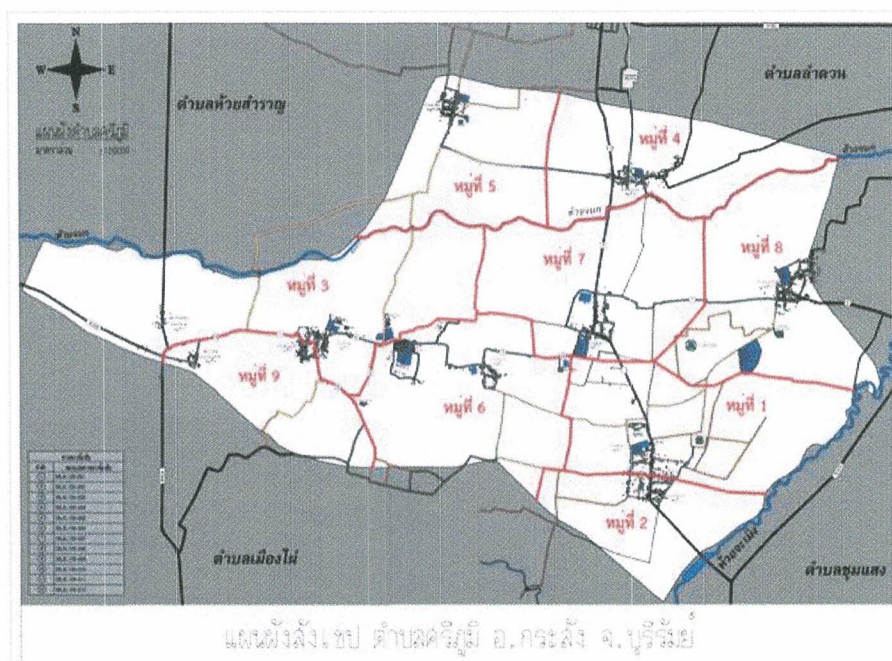
- ที่ตั้ง อาณาเขต เขตการปกครอง และประชากร ตำบลศรีภูมิเดิมขึ้นกับตำบลชุมแสง อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ต่อเมื่อปีพ.ศ. ๒๕๓๒ ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยให้ยกฐานะเป็นตำบลศรีภูมิ ประกอบด้วยทั้งหมด ๘ หมู่บ้าน และต่อมาได้ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๓๙ มีพื้นที่การปกครอง จำนวน ๙ หมู่บ้าน ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ศรีภูมิตั้งอยู่บ้านศรีภูมิ หมู่ที่ ๑ ตำบลศรีภูมิ อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งอยู่ทิศเหนือของอำเภอกะสัง ห่างจากอำเภอกะสัง ประมาณ ๑๕ กิโลเมตร อาณาเขตดังต่อไปนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลห้วยสำราญ อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลชุมแสง และตำบลลำดวน อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลกันทรารมย์ อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลเมืองไผ่ อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์

- เนื้อที่ ตำบลศรีภูมิ อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ มีพื้นที่ประมาณ ๓๑.๖๐ ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ ๒๒,๓๖๘ ไร่

- สภาพภูมิประเทศ ลักษณะภูมิประเทศตำบลศรีภูมิเป็นที่ราบลุ่มเหมาะสมสำหรับทำนามีแหล่งน้ำธรรมชาติ คือ ห้วยจบก ไหลผ่านจากทิศตะวันตกไปทางทิศตะวันออก และเนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มท าให้บางปีมีน้ำ ท่วม เช่น บริเวณ หมู่ที่ ๑ บ้านศรีภูมิ หมู่ที่ ๒ บ้านไทรปวน หมู่ที่ ๓ บ้านโคกสูง และหมู่ที่ ๔ บ้านตะแบก

- สภาพภูมิอากาศ ลักษณะภูมิอากาศของตำบลศรีภูมิ อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จัดอยู่ในลักษณะ ภูมิอากาศ แบบมรสุมเขตร้อน ซึ่งแบ่งได้ ๓ ฤดู คือ ฤดูฝนจะเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม ส่วนฤดู หนาว จะเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ สำหรับฤดูร้อนจะเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึงเดือนเมษายน ซึ่งจะมีอากาศร้อนและอบอ้าว

แผนที่ตำบลศรีภูมิ

● แหล่งน้ำธรรมชาติ และ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

★ แหล่งน้ำธรรมชาติ

- หนองข้างต่าย หมู่ที่ ๓
- หนองสวาย หมู่ที่ ๖
- หนองกะทะ หมู่ที่ ๗
- หนองอาบี่ หมู่ที่ ๗

★ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ฝาย ๑ แห่ง
- บ่อน้ำตื้น ๑๘๗ แห่ง
- บ่อโยก ๒๕ แห่ง
- สระน้ำ ๕๕ แห่ง
- ระบบประปาหมู่บ้าน ๔ แห่ง

การปกครองและประชากร

ตารางแสดงรายชื่อหมู่บ้านในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง
หมู่ที่ ๑ บ้านศรีภูมิ	นางสม ตุ่มนอก	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๒ บ้านไทรปวน	นายสายหยุด ประจง	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๓ บ้านโคกสูง	นายอดิสร ผลเจริญ	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๔ บ้านตะแบก	นายเทิดศักดิ์ เข็มดี	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๕ บ้านตาฮ้อ	นายสุติ โพธิ์รัมย์	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๖ บ้านกำเปร	นายกิตติศักดิ์ กมรัมย์	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๗ บ้านติม	นายพิรุฑ เสียมราช	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๘ บ้านขาม	นายสำเริง แยมรัมย์	กำนันตำบลศรีภูมิ
หมู่ที่ ๙ บ้านโคกสูง	นางจรีรัตน์ พิรัมย์	ผู้ใหญ่บ้าน

รายงานข้อมูลตำบลศรีภูมิ

[เขต 9] -> [จังหวัดบุรีรัมย์] -> [อำเภอกระสัง] -> [ตำบลศรีภูมิ]

[หน่วย : คน]

ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	หน่วยบริการ	ประชากรทั้งหมด	ข้อมูล 3 หมอ			ข้อมูลครอบครัวยุค (ปี 64)	ประชากรที่มีหมอ 3 คน	ข้อมูลจำนวนผู้สูงอายุ			ร้อยละ (%)
				หมอบริการบ้าน	หมอสถานสุข	หมอครอบครัว			กลุ่มติดสังคม	กลุ่มติดบ้าน	กลุ่มติดเตียง	
ศรีภูมิ	01	02920	241	7	1	1	91	169	2	1	0	100.00%
ไทรปวน	02	02920	240	7	1	1	128	206	0	1	0	100.00%
โคกสูง	03	02920	367	9	1	1	119	207	8	1	0	88.83%
ตะแบก	04	02920	265	7	1	1	86	90	10	1	0	66.42%
ตาฮ้อ	05	02920	234	7	1	1	78	94	3	10	0	73.50%
กำเปร	06	02920	180	7	1	1	85	51	5	4	0	75.56%
ติม	07	02920	199	6	1	1	109	99	11	6	0	100.00%
ขาม	08	02920	210	7	1	1	104	67	54	1	0	81.43%
โคกสูงใต้	09	02920	354	8	1	1	86	146	6	0	0	65.54%
รวม			2,290	65	9	9	886	1,129	99	25	0	87.99%

ร้อยละ (%) = (ข้อมูลครอบครัวยุค + ประชากรที่มีหมอ 3 คน) / จำนวนประชากรทั้งหมด

อัปเดตข้อมูล ณ วันที่ 21 พ.ย. 2568 เวลา 01:34:51

สถิติจำนวนประชากร									
จังหวัดบุรีรัมย์ อำเภอกะสัง ตำบลศรีภูมิ									
ข้อมูลเดือน มกราคม ๒๕๖๘									
พื้นที่	ชาย (ไทย)	หญิง (ไทย)	รวม (ไทย)	ชาย (ไม่ใช่ไทย)	หญิง (ไม่ใช่ไทย)	รวม (ไม่ใช่ไทย)	ชาย (รวม)	หญิง (รวม)	รวม (รวม)
ยอดรวมทั้งหมด	๒,๑๔๘	๒,๓๐๕	๔,๔๕๓	๒	๕	๗	๒,๑๕๐	๒,๓๑๐	๔,๔๖๐
หมู่ที่ ๑ ศรีภูมิ	๒๓๑	๒๓๓	๔๖๔	๐	๐	๐	๒๓๑	๒๓๓	๔๖๔
หมู่ที่ ๒ ไทรปวน	๒๒๒	๒๒๗	๔๔๙	๐	๐	๐	๒๒๒	๒๒๗	๔๔๙
หมู่ที่ ๓ โคกสูง	๓๔๙	๓๖๑	๗๑๐	๒	๑	๓	๓๕๑	๓๖๒	๗๑๓
หมู่ที่ ๔ ตะแบก	๒๖๕	๒๘๑	๕๔๖	๐	๒	๒	๒๖๕	๒๘๓	๕๔๘
หมู่ที่ ๕ ตาฮ้อ	๒๑๑	๒๓๘	๔๔๙	๐	๑	๑	๒๑๑	๒๓๙	๔๕๐
หมู่ที่ ๖ กำเปร	๑๘๓	๒๐๐	๓๘๓	๐	๑	๑	๑๘๓	๒๐๑	๓๘๔
หมู่ที่ ๗ ดิม	๑๘๑	๑๙๕	๓๗๖	๐	๐	๐	๑๘๑	๑๙๕	๓๗๖
หมู่ที่ ๘ ขาม	๑๘๗	๒๒๗	๔๑๔	๐	๐	๐	๑๘๗	๒๒๗	๔๑๔
หมู่ที่ ๙ โคกสูงใต้	๓๑๙	๓๔๓	๖๖๒	๐	๐	๐	๓๑๙	๓๔๓	๖๖๒

สถิติจำนวนบ้าน	
จังหวัดบุรีรัมย์ อำเภอกะสัง ตำบลศรีภูมิ	
ข้อมูลเดือน มกราคม ๒๕๖๘	
พื้นที่	หลัง
ยอดรวมทั้งหมด	๑,๑๖๑
หมู่ที่ ๑ ศรีภูมิ	๑๒๔
หมู่ที่ ๒ ไทรปวน	๑๐๙
หมู่ที่ ๓ โคกสูง	๒๑๕
หมู่ที่ ๔ ตะแบก	๑๖๑
หมู่ที่ ๕ ตาฮ้อ	๑๐๓
หมู่ที่ ๖ กำเปร	๗๖
หมู่ที่ ๗ ดิม	๑๑๔
หมู่ที่ ๘ ขาม	๑๑๘
หมู่ที่ ๙ โคกสูงใต้	๑๔๑

ที่มา : ข้อมูลจากสถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร (รายเดือน)

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

• สถานศึกษา

๑. โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้

๑) โรงเรียนบ้านศรีภูมิสามัคคี	หมู่ที่ ๑ บ้านศรีภูมิ
๒) โรงเรียนบ้านขามสามัคคี	หมู่ที่ ๘ บ้านขาม

๒. โรงเรียนขยายโอกาส จำนวน ๑ แห่ง ดังนี้

๑) โรงเรียนบ้านโคกสูง	หมู่ที่ ๓ บ้านโคกสูง

๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้

๑) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดศรีภูมิวนาราม	หมู่ที่ ๑ บ้านศรีภูมิ
๒) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดประชาศรีทธารธรรม	หมู่ที่ ๓ บ้านโคกสูง

• สถานที่ทางศาสนา

๑. วัด จำนวน ๓ แห่ง ดังนี้

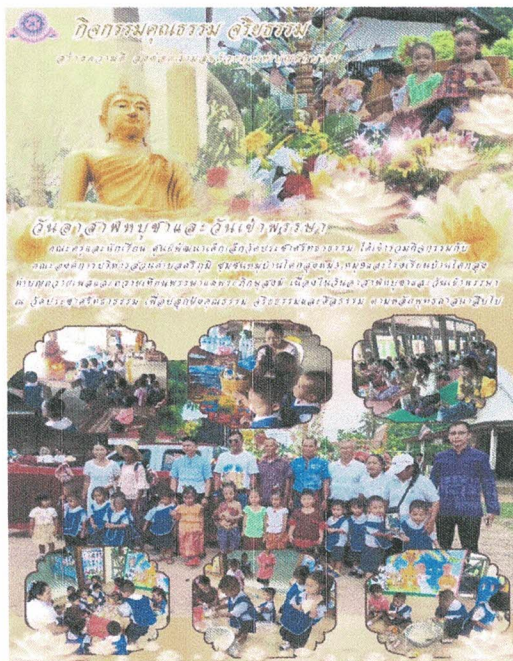
๑) วัดศรีภูมิวนาราม	หมู่ที่ ๑ บ้านศรีภูมิ	จำนวนพระสงฆ์ ๒ รูป
๒) วัดประชาศรีทธารธรรม	หมู่ที่ ๓ บ้านโคกสูง	จำนวนพระสงฆ์ ๔ รูป
๓) วัดบ้านตาฮ้อ	หมู่ที่ ๕ บ้านตาฮ้อ	จำนวนพระสงฆ์ ๓ รูป

๒. สำนักสงฆ์ จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้

๑) สำนักสงฆ์บ้านขามสามัคคี -โคกโพธิ์	หมู่ที่ ๘ บ้านขาม	จำนวนพระสงฆ์ ๑ รูป
๒) สำนักสงฆ์บ้านติม	หมู่ที่ ๗ บ้านติม	จำนวนพระสงฆ์ ๖ รูป

บทที่ ๓ ประเพณีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ของท้องถิ่น

๑. วันขึ้นปีใหม่
๒. วันมาฆบูชา
๓. วันวิสาขบูชา
๔. วันอาสาฬหบูชา
๕. วันเข้าพรรษา
๖. วันออกพรรษา
๗. ประเพณีวันสงกรานต์
๘. ประเพณีแห่เทียนพรรษา
๙. ประเพณีลอยกระทง

กองการศึกษาและวัฒนธรรม ได้ดำเนินการจัดประเพณีแห่เทียน
บูชาพระพุทธรูป เป็นการทำบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศล ให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว โดยเฉพาะ
บรรพบุรุษหรือญาติใกล้ชิดและหมายรวมถึงผู้ที่ล่วงลับไปแล้วโดยไม่เจาะจงว่า
เป็นใครด้วย ณ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

บทที่ ๔ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้าน และภูมิปัญญาท้องถิ่น (จำแนกออกเป็น ๘ ด้านตามตัวชี้วัด LPA)

๑. ด้านเกษตรกรรม
๒. ด้านหัตถกรรม
๓. ด้านอุตสาหกรรม
๔. ด้านการแพทย์ไทย
๕. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
๖. ด้านศิลปกรรม
๗. ด้านภาษาและวรรณกรรม
๘. ด้านอื่นๆ อาทิเช่น ศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

ประชาสัมพันธ์

กองสวัสดิการสังคม ร่วมกับการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ ลงพื้นที่เยี่ยมเยียนและให้กำลังใจ กลุ่มอาชีพพื้นบ้านในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2568 เพื่อติดตามการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ รับฟังปัญหา และส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ดียิ่งขึ้น

กลุ่มอาชีพการทำดอกไม้จันทน์ หมู่ที่ 5 บ้านตาฮ้อ ซึ่งมี นางสารณี พันธุ์ยาว เป็นผู้นำกลุ่มและเป็นผู้ผลิตหลัก โดยกลุ่มได้รวมตัวกันเพื่อสร้างสรรค์ดอกไม้จันทน์ที่สวยงามและประณีตสำหรับใช้ในพิธีการต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นงานฝีมือที่สร้างรายได้เสริมให้กับสมาชิกในชุมชน

กลุ่มงานหัตถกรรมอนาเบรสัง หมู่ที่ 2 บ้านโพธิ์บ้าน ยังมี นายสุชาติ พงษ์รัมย์ เป็นผู้นำกลุ่ม โดยกลุ่มนี้มีกิจกรรมที่หลากหลายและส่วนเป็นงานฝีมือที่ใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิม ได้แก่ การสานกระด้ง การทำไม้กวาด การทำตุ้มไม้ เป็นต้น การลงพื้นที่ในครั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ มุ่งมั่นที่จะสนับสนุนกลุ่มอาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชนให้ยั่งยืนต่อไป

ช่องทางติดต่อ

หมู่ที่ 1 บ้านตาฮ้อ ตำบลตาฮ้อ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000
โทรศัพท์ : 044-5555555
อีเมล : info@sattho.com

ประชาสัมพันธ์

กองสวัสดิการสังคม ร่วมกับการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ ลงพื้นที่เยี่ยมเยียนและให้กำลังใจ กลุ่มอาชีพพื้นบ้านในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2568 เพื่อติดตามการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ รับฟังปัญหา และส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ดียิ่งขึ้น

กลุ่มที่มีผลิตภัณฑ์ชุมชน บ้านเดิม หมู่ที่ 7 ซึ่งเป็นกลุ่มที่สืบทอดภูมิปัญญาการทำผลิตภัณฑ์บ้าน "มิดสนา" อันเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน โดยได้พูดคุยกับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการผลิต การตลาด และความต้องการในการพัฒนานวัตกรรม

กลุ่มจักสาน หมู่ที่ 1 ของ นายมงคล เพ็ญรัมย์ อายุ 95 ปี ที่นำวัสดุจากธรรมชาติมาจักสาน (มอญ) ซึ่งได้เน้นถึงความประณีตในการสร้างสรรค์ผลงานอันเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน โดยได้พูดคุยกับสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการผลิต และการสืบทอดผลิตภัณฑ์ให้ตกทอดถึงบุคคลรุ่นหลังต่อไป

การลงพื้นที่ในครั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ มุ่งมั่นที่จะสนับสนุนกลุ่มอาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชนให้ยั่งยืนต่อไป

ช่องทางติดต่อ

หมู่ที่ 1 บ้านตาฮ้อ ตำบลตาฮ้อ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000
โทรศัพท์ : 044-5555555
อีเมล : info@sattho.com

ประชาสัมพันธ์

กองสวัสดิการสังคม ร่วมกับการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ ลงพื้นที่เยี่ยมเยียนและให้กำลังใจ กลุ่มอาชีพพื้นบ้านในพื้นที่อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2568 เพื่อติดตามการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ รับฟังปัญหา และส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ดียิ่งขึ้น

กลุ่มการทำหมอนผ้าขาวบาง หมู่ที่ 3 ส่งเสริมการอนุรักษ์งานฝีมือโบราณ ซึ่งมีการทำหมอนอย่างยาวนาน สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ และหาช่องทางในการถ่ายทอดองค์ความรู้และขยายตลาดให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

กลุ่มเลี้ยงไหมและการทำเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง บ้านตะแบก หมู่ที่ 4 ติดตามผลการดำเนินงานด้านการผลิต การลดต้นทุน การจัดการสุขอนามัยของสัตว์เลี้ยง และการสร้างเครือข่ายตลาด เพื่อให้กลุ่มสามารถพึ่งพาตนเองและมีรายได้ที่มั่นคงยิ่งขึ้น

การลงพื้นที่ในครั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ มุ่งมั่นที่จะสนับสนุนกลุ่มอาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชนให้ยั่งยืนต่อไป

ช่องทางติดต่อ

หมู่ที่ 1 บ้านตาฮ้อ ตำบลตาฮ้อ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000
โทรศัพท์ : 044-5555555
อีเมล : info@sattho.com

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ในเขตตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

๑. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม

ที่	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	เกษตรกรรม	นางสาวสำเนียง กิ่งแก้ว	๑๓๘ บ้านตะแบก หมู่ที่ ๔ ตำบลศรีภูมิ
๒	เกษตรกรรม	นางสาวเนตรภา ทองยอน	๒๐ บ้านไทรปวน หมู่ที่ ๒ ตำบลศรีภูมิ
๓	เกษตรกรรม	นายสรศักดิ์ รสหอม	๑๐๒ บ้านตาฮ้อ หมู่ที่ ๕ ตำบลศรีภูมิ

๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม

ที่	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	หัตถกรรม (การจักสาน)	นายสุชาติ พจรัมย์	๓๒ บ้านไทรปวน หมู่ที่ ๒ ตำบลศรีภูมิ
๒	หัตถกรรม (การจักสาน)	นายมงคล เพื่อนรัมย์	๑๕๑ บ้านศรีภูมิ หมู่ที่ ๑ ตำบลศรีภูมิ
๓	หัตถกรรม (การจักสาน)	นางสุพิศ สายพราว	๙ บ้านโคกสูงใต้ หมู่ที่ ๙ ตำบลศรีภูมิ
๔	หัตถกรรม (การตัดทองคำเปลว)	นางดำ วิมานรัมย์	๙๕ บ้านโคกสูงใต้ หมู่ที่ ๙ ตำบลศรีภูมิ
๕	หัตถกรรม (การสานดอกไม้โรยทาน)	นางสุดทอง เพื่อนรัมย์	๑๕๑ บ้านศรีภูมิ หมู่ที่ ๑ ตำบลศรีภูมิ
๖	หัตถกรรม (กลุ่มตีเหล็กบ้านติม)	กลุ่มหัตถกรรมตีเหล็กบ้านติม	บ้านติม หมู่ที่ ๗ ตำบลศรีภูมิ
๗	หัตถกรรม (กลุ่มทอผ้าบ้านโคกสูง)	กลุ่มทอผ้าบ้านโคกสูง	บ้านโคกสูง หมู่ที่ ๓ ตำบลศรีภูมิ
๘	หัตถกรรม (กลุ่มทอผ้าบ้านตาฮ้อ)	กลุ่มทอผ้าบ้านตาฮ้อ	บ้านตาฮ้อ หมู่ที่ ๕ ตำบลศรีภูมิ
๙	หัตถกรรม (การทำดอกไม้จันทน์)	นางสาววราณี พันธุ์ขาว	บ้านตาฮ้อ หมู่ที่ ๕ ตำบลศรีภูมิ

๓. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรม

ที่	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	อุตสาหกรรม (เตาเผาประหยัคพลังงาน)	นายนิยม อะพรัมย์	บ้านกำเปร หมู่ที่ ๖ ตำบลศรีภูมิ

๔. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ไทย

ที่	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	การแพทย์ไทย	นางสาวปฐมาวดี กิมรัมย์	บ้านโคกสูงใต้ หมู่ที่ ๙ ตำบลศรีภูมิ

๕. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ	บ้านศรีภูมิ หมู่ที่ ๑ ตำบลศรีภูมิ

๖. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม

ที่	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	ภาษาและวรรณกรรม	กลุ่มชาวบ้านตำบลศรีภูมิ	บ้านศรีภูมิ หมู่ที่ ๑ ตำบลศรีภูมิ

๗. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

ที่	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	ศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น	นายราม รสหอม	บ้านตาฮ้อ หมู่ที่ ๕ ตำบลศรีภูมิ

ภาคผนวก

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ในเขตตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

๑. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม

ที่	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	เกษตรกรรม	นางสาวสำเนียง กิ่งแก้ว	๑๓๘ บ้านตะแบก หมู่ที่ ๔ ตำบลศรีภูมิ
๒	เกษตรกรรม	นางสาวเนตรภา ทองยอน	๒๐ บ้านไทรปวน หมู่ที่ ๒ ตำบลศรีภูมิ
๓	เกษตรกรรม	นายสรศักดิ์ รสหอม	๑๐๒ บ้านตาฮ้อ หมู่ที่ ๕ ตำบลศรีภูมิ

๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม

ที่	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	หัตถกรรม (การจักสาน)	นายสุชาติ พจรัมย์	๓๒ บ้านไทรปวน หมู่ที่ ๒ ตำบลศรีภูมิ
๒	หัตถกรรม (การจักสาน)	นายมงคล เพื่อนรัมย์	๑๕๑ บ้านศรีภูมิ หมู่ที่ ๑ ตำบลศรีภูมิ
๓	หัตถกรรม (การจักสาน)	นางสุพิศ สายพราว	๙ บ้านโคกสูงใต้ หมู่ที่ ๙ ตำบลศรีภูมิ
๔	หัตถกรรม (การตัดทองคำเปลว)	นางดำ วิมานรัมย์	๙๕ บ้านโคกสูงใต้ หมู่ที่ ๙ ตำบลศรีภูมิ
๕	หัตถกรรม (การสานดอกไม้โรยทาน)	นางสุดทอง เพื่อนรัมย์	๑๕๑ บ้านศรีภูมิ หมู่ที่ ๑ ตำบลศรีภูมิ
๖	หัตถกรรม (กลุ่มตีเหล็กบ้านติม)	กลุ่มหัตถกรรมตีเหล็กบ้านติม	บ้านติม หมู่ที่ ๗ ตำบลศรีภูมิ
๗	หัตถกรรม (กลุ่มทอผ้าบ้านโคกสูง)	กลุ่มทอผ้าบ้านโคกสูง	บ้านโคกสูง หมู่ที่ ๓ ตำบลศรีภูมิ
๘	หัตถกรรม (กลุ่มทอผ้าบ้านตาฮ้อ)	กลุ่มทอผ้าบ้านตาฮ้อ	บ้านตาฮ้อ หมู่ที่ ๕ ตำบลศรีภูมิ
๙	หัตถกรรม (การทำดอกไม้จันทน์)	นางสาววราณี พันธุ์ขาว	บ้านตาฮ้อ หมู่ที่ ๕ ตำบลศรีภูมิ

๓. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรม

ที่	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	อุตสาหกรรม (เตาเผาประหยัคปลังงาน)	นายนิยม อะพรรัมย์	บ้านกำเปร หมู่ที่ ๖ ตำบลศรีภูมิ

๔. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ไทย

ที่	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	การแพทย์ไทย	นางสาวปฐมาวดี กิมรัมย์	บ้านโคกสูงใต้ หมู่ที่ ๙ ตำบลศรีภูมิ

๕. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ	บ้านศรีภูมิ หมู่ที่ ๑ ตำบลศรีภูมิ

๖. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม

ที่	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	ภาษาและวรรณกรรม	กลุ่มชาวบ้านตำบลศรีภูมิ	บ้านศรีภูมิ หมู่ที่ ๑ ตำบลศรีภูมิ

๗. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

ที่	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	ศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น	นายราม รสหอม	บ้านตาฮ้อ หมู่ที่ ๕ ตำบลศรีภูมิ

แบบสำรวจการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านเกษตรกรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคล

๑. ชื่อผู้ให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ (ระบุเป็นกลุ่ม/รายบุคคล)

ชื่อ - สกุลนางสาวสำเนียง กิ่งแก้ว..... อายุ ๔๕ ปี

๒. เลขบัตรประจำตัวประชาชน 3-3103-00452-79-1 ปี พ.ศ. เกิด ๒๕๒๔

๓. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้านเลขที่ ๑๓๘ หมู่ที่ ๔ ตำบล ศรีภูมิ

อำเภอ กระสัง จังหวัด บุรีรัมย์ รหัสไปรษณีย์ ๓๑๑๖๐

โทรศัพท์ - โทรสาร - มือถือ

ตอนที่ ๒ องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน เกษตรกรรม (เกษตรผสมผสาน)

๑. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น ๘ ด้าน (เลือกได้เพียง ๑ ข้อ)

- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ไทย
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆ อาทิเช่น ศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

๒. สถานะการคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในปัจจุบัน (เลือกได้เพียง ๑ ข้อ)

- ☐ เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้ขาดผู้สืบทอด ☒ มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
☐ มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง

๓. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง ๑ ข้อ)

- ☒ สืบทอดจากบรรพบุรุษ ☐ เจ้าของภูมิปัญญาเอง / คิดค้นขึ้นมาใหม่ ☐ พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

๔. ระยะเวลาการได้มาของภูมิปัญญา (ระบุจำนวนปี) ๒๐ ปี

๕. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ☒ ลดรายจ่าย ☒ เพิ่มรายได้ ☒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
☐ ส่งเสริมสุขภาพ ☐ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ☐ ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

๖. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ☒ บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน
- ☐ ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
- ☐ ผ่านวิทยากรชุมชน
- ☐ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
- ☒ สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ แลบบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์
- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ ใช้เฉพาะบุคคล
- ☐ ไม่ทราบข้อมูลการเผยแพร่
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

๗. ประวัติความเป็นมา จุดเด่น เอกลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....การจัดทำเกษตรกรรมแบบผสมผสาน เป็นการสืบทอดจากพ่อ เนื่องจากสมัยก่อนว่างเว้นจากการทำนาเลยมีการเลี้ยงสุกร เลี้ยงไก่ เลี้ยงเป็ด เลี้ยงปลา ปลุกผัก ในครัวเรือน เพื่อไว้บริโภค พอมีผลผลิตเป็นจำนวนมากจึงได้ทำการจำหน่ายในหมู่บ้านและ ผู้ที่สนใจ มารับซื้อบ้าน จนถึงทุกวันนี้ได้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางเฟตบุค ไลน์ และ นำสินค้าขายทางออนไลน์และขายตามพื้นที่ใกล้เคียง จนถึงปัจจุบัน

๘. รายละเอียดขั้นตอนและวิธีการของภูมิปัญญาท้องถิ่น

(ระบุรายละเอียด เช่น วัตถุดิบ ขั้นตอนการดำเนินการ/วิธีทำ ราคาจำหน่าย)

-สินค้าที่จำหน่าย ๑. จำหน่ายเนื้อหมู กิโลกรัม ละ ๑๓๐ บาท
-๒. จำหน่ายไข่เป็ด แผงละ ๑๓๐ บาท
-๓. จำหน่ายผักต่างๆ กำละ ๑๐ บาท
-๔. จำหน่ายข้าวสาร กิโลกรัม ละ ๓๕ บาท

๙. ผู้รวบรวมข้อมูล กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

ภาพประกอบด้านเกษตรกรรม

ภาพประกอบด้านเกษตรกรรม

แบบสำรวจการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านเกษตรกรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ (ระบุเป็นกลุ่ม/รายบุคคล)

ชื่อ - สกุลนางเนตรนภา ทองยอน..... อายุ 55 ปี

2. เลขบัตรประจำตัวประชาชน 3-3103-00464-68-3 ปี พ.ศ. เกิด 2513

3. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้านเลขที่ 20 หมู่ที่ 2 ตำบล ศรีภูมิ

อำเภอ กระสัง จังหวัด บุรีรัมย์ รหัสไปรษณีย์ 31160

โทรศัพท์ โทรสาร มือถือ

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน เกษตรกรรม (เลี้ยงสัตว์)

1. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น 8 ด้าน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ไทย
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆ อาทิเช่น ศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

2. สถานะการคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในปัจจุบัน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้ขาดผู้สืบทอด ☐ มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
☒ มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง

3. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ สืบทอดจากบรรพบุรุษ ☐ เจ้าของภูมิปัญญาเอง / คิดค้นขึ้นมาใหม่ ☒ พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

4. ระยะเวลาการได้มาของภูมิปัญญา (ระบุจำนวนปี) 20 ปี

5. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ ลดรายจ่าย ☒ เพิ่มรายได้ ☒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
☐ ส่งเสริมสุขภาพ ☐ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ☐ ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
☐ อื่นๆ โปรดระบุ

6. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน
- ☐ ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
- ☐ ผ่านวิทยากรชุมชน
- ☐ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
- ☒ สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ แถบบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์
- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ ใช้เฉพาะบุคคล
- ☐ ไม่ทราบข้อมูลการเผยแพร่
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ประวัติความเป็นมา จุดเด่น เอกลักษณ์ที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

..... สมัยก่อนเดิมที่พ่อแม่พากันเลี้ยงสัตว์ ไม่ว่าจะเป็นสุกร โค กระบือ และมีการเลี้ยงไว้เพื่อจำหน่ายในการลดค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน และการเลี้ยงได้มีการศึกษาการเลี้ยงในรูปแบบต่างๆ จนมีการเลือกพันธุ์ที่มีราคาสูงต่อการจำหน่าย มีการพัฒนารูปแบบของการเลี้ยง การดูแล การให้ความสำคัญ จึงทำให้มีโค กระบือ เป็นจำนวนหลากหลาย และเพิ่มปริมาณทุกปี จนถึงปัจจุบัน ได้เป็นอาชีพเสริม สร้างรายได้ให้ครอบครัว.....

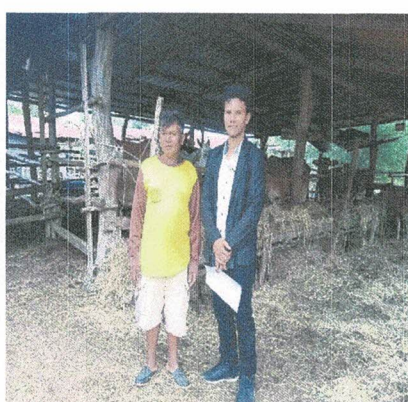
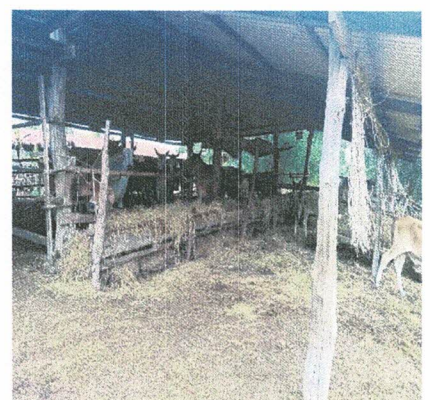
8. รายละเอียดขั้นตอนและวิธีการของภูมิปัญญาท้องถิ่น

(ระบุรายละเอียด เช่น วัตถุดิบ ขั้นตอนการดำเนินการ/วิธีทำ ราคาจำหน่าย)

..... จำนวน โค ที่เลี้ยงในปัจจุบัน มีจำนวน 32 ตัว มีพันธุ์ พันธุ์บ้าน พันธุ์ ชาร์โรเลส์ พันธุ์บราห์มันส์ จำหน่ายราคาตามท้องตลาดทั่วไป.....

9. ผู้รวบรวมข้อมูล กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

ภาพประกอบด้านเกษตรกรรม

แบบสำรวจการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านเกษตรกรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ (ระบุเป็นกลุ่ม/รายบุคคล)

ชื่อ - สกุล นายสุรศักดิ์ รสหอม อายุ 46 ปี

2. เลขบัตรประจำตัวประชาชน 3-3103-00044-67-5 ปี พ.ศ. เกิด 2522

3. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้านเลขที่ 102 หมู่ที่ 5 ตำบล ศรีภูมิ

อำเภอ กระสัง จังหวัด บุรีรัมย์ รหัสไปรษณีย์ 31160

โทรศัพท์ โทรสาร มือถือ 08.7958.2788

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน เกษตรกรรม (ข้าวอินทรีย์)

1. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น 8 ด้าน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ไทย
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆ อาทิเช่น ศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

2. สถานะการคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในปัจจุบัน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้ขาดผู้สืบทอด ☐ มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
☒ มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง

3. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ สืบทอดจากบรรพบุรุษ ☒ เจ้าของภูมิปัญญาเอง / คิดค้นขึ้นมาใหม่ ☐ พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

4. ระยะเวลาการได้มาของภูมิปัญญา (ระบุจำนวนปี) 15 ปี

5. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ ลดรายจ่าย ☒ เพิ่มรายได้ ☒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
☐ ส่งเสริมสุขภาพ ☐ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ☐ ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
☐ อื่นๆ โปรดระบุ

6. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน
- ☐ ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
- ☐ ผ่านวิทยากรชุมชน
- ☐ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
- ☒ สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ แด็บบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์
- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล
- ☐ ไม่ทราบข้อมูลการเผยแพร่
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ประวัติความเป็นมา จุดเด่น เอกลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....ในการแปรรูปสินค้าทางการเกษตร เพื่อเห็นความสำคัญในการบริโภค และเป็นการดูแลเรื่องสุขภาพในการปลอดจากสารเคมีปนเปื้อนในข้าว จึงมีการนำข้าวมาแปรรูปเป็นข้าวอินทรีย์ ข้าวกล้อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ เพื่อจำหน่ายในหมู่บ้าน ตลาด และการจัดส่งสินค้าในพื้นที่ใกล้เคียง.....

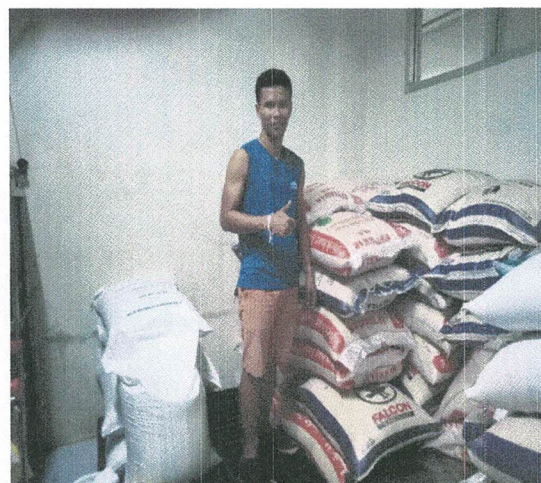
8. รายละเอียดขั้นตอนและวิธีการของภูมิปัญญาท้องถิ่น

(ระบุรายละเอียด เช่น วัตถุดิบ ขั้นตอนการดำเนินการ/วิธีทำ ราคาจำหน่าย)

.....การแปรรูปข้าวอินทรีย์ ข้าวกล้อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ในการจำหน่ายสินค้าเป็นสินค้าทางการเกษตรซึ่งมีการจำหน่ายตามท้องตลาดและพื้นที่ใกล้เคียง ราคาสินค้าที่จำหน่าย ราคาตามท้องตลาด เริ่มต้น ราคา 35 บาท 50 บาท 70 บาท.....

9. ผู้รวบรวมข้อมูล กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ภาพประกอบด้านเกษตรกรรม

แบบสำรวจการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านหัตถกรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ (ระบุเป็นกลุ่ม/รายบุคคล)

ชื่อ - สกุล นายสุชาติ พจรัมย์ อายุ 46 ปี

2. เลขบัตรประจำตัวประชาชน 5-3103-00048-51-1 ปี พ.ศ. เกิด 2522

3. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้านเลขที่ 32 หมู่ที่ 2 ตำบล ศรีภูมิ

อำเภอ กระสัง จังหวัด บุรีรัมย์ รหัสไปรษณีย์ 31160

โทรศัพท์ โทรสาร มือถือ

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน หัตถกรรม (การจักสาน)

1. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น 8 ด้าน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม
☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ไทย
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆ อาทิเช่น ศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

2. สถานะการคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในปัจจุบัน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้ขาดผู้สืบทอด ☒ มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
☐ มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง

3. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☒ สืบทอดจากบรรพบุรุษ ☒ เจ้าของภูมิปัญญาเอง / คิดค้นขึ้นมาใหม่ ☐ พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

4. ระยะเวลาการได้มาของภูมิปัญญา (ระบุจำนวนปี) 10 ปี

5. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ ลดรายจ่าย ☒ เพิ่มรายได้ ☒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
☐ ส่งเสริมสุขภาพ ☐ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ☒ ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
☐ อื่นๆ โปรดระบุ

6. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน
- ☐ ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
- ☒ ผ่านวิทยากรชุมชน
- ☐ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
- ☒ สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ แอปบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์
- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล
- ☐ ไม่ทราบข้อมูลการเผยแพร่
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ประวัติความเป็นมา จุดเด่น เอกลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

เดิมทีที่นายสุชาติ พงษ์รัมย์ ได้เริ่มจากการสืบทอดจากรุ่นพ่อ แม่ เนื่องจากสมัยก่อนหยุดเว้นจากการทำนาและมีเวลาว่างจึงได้หาวัสดุที่ได้มาจากรวมชาติ เพื่อลดต้นทุนในการผลิต ได้เรียนรู้จากการสานกระดังขนาดเล็กและปรับการสานเป็นขนาดกลาง ขนาดใหญ่ โดยสานจากไม้ไผ่สลับฟันปลา จนเป็นรูปร่าง และได้มีการจัดทำไม้กวาดจากถ่านมะพร้าว เพื่อมาใช้ประโยชน์ในการทำความสะดวกพื้นบ้าน และเริ่มเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายมากขึ้นเริ่มมีการสั่งจองในหมู่บ้าน และพื้นที่ใกล้เคียง วัสดุที่หามาได้จากจากต้นมะพร้าวที่มีก้านแก่จัด ไม้ไผ่ ที่มีอยู่ของตนเอง และหาได้จากในหมู่บ้าน และเป็นการหารายได้เสริม เพื่อมาเลี้ยงครอบครัวต่อไป

8. รายละเอียดขั้นตอนและวิธีการของภูมิปัญญาท้องถิ่น

(ระบุรายละเอียด เช่น วัตถุดิบ ขั้นตอนการดำเนินการ/วิธีทำ ราคาจำหน่าย)

วัตถุดิบ การทำไม้กวาด ประกอบด้วย เชือก ไม้ไผ่ ก้านมะพร้าว ขวดพลาสติกไว้ครอบหัวไม้กวาด มีดปลายแหลม

ขั้นตอนการทำ นำก้านมะพร้าวที่เหลามาประกบกันกับด้ามไม้ไผ่และสอดเข้าไปในตัวครอบพลาสติกเป็นช่องๆ จนรอบเป็นทรงพุ่ม และรัดด้วยเชือกในล่อนให้แน่นจัดทรงเป็นพุ่มเพื่อความสวยงามสามารถใช้งานได้มีความคงทนแข็งแรง

วัตถุดิบ การสานกระดัง และการสาน สุ่มไผ่เลี้ยงไก่ ประกอบด้วย ไม้ไผ่ เชือก มีดปลายแหลม

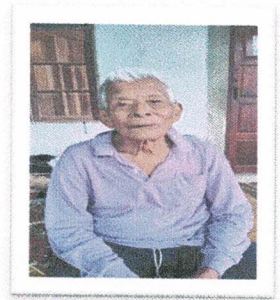
ขั้นตอนการทำ การนำไม้ไผ่โดยเอาสันด้านบนมาเหลาให้แบน และมาวางเรียงกันให้ได้ตามขนาดที่ต้องการโดยถักเป็นฟันปลาได้ตามขนาดที่ต้องการแล้วจัดให้เป็นวงกลมรัดมุมด้วยเชือกทำขอบให้สวยงาม

9. ผู้รวบรวมข้อมูล กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

ภาพประกอบด้านหัตถกรรม (การจักสาน)

แบบสำรวจการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านหัตถกรรม (การจักสาน)
องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ (ระบุเป็นกลุ่ม/รายบุคคล)

ชื่อ - สกุล นายมงคล เพื่อนรัมย์ อายุ 95 ปี

2. เลขบัตรประจำตัวประชาชน 3-3103-00465-34-5 ปี พ.ศ. เกิด.2473

3. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้านเลขที่ 151 หมู่ที่ 1 ตำบล ศรีภูมิ

อำเภอ กระสัง จังหวัด บุรีรัมย์ รหัสไปรษณีย์ 31160

โทรศัพท์ โทรสาร มือถือ

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน หัตถกรรม (การจักสาน)

1. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น 8 ด้าน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม
☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ไทย
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆ อาทิเช่น ศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

2. สถานะการคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในปัจจุบัน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☒ เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้ขาดผู้สืบทอด ☐ มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
☐ มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง

3. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ สืบทอดจากบรรพบุรุษ ☐ เจ้าของภูมิปัญญาเอง / คิดค้นขึ้นมาใหม่ ☐ พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

4. ระยะเวลาการได้มาของภูมิปัญญา (ระบุจำนวนปี) 75 ปี

5. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ ลดรายจ่าย ☒ เพิ่มรายได้ ☐ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
☐ ส่งเสริมสุขภาพ ☐ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ☒ ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
☐ อื่นๆ โปรดระบุ

6. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน
- ☐ ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
- ☐ ผ่านวิทยากรชุมชน
- ☐ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
- ☐ สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ แถบบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์
- ☒ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ ใช้เฉพาะบุคคล
- ☐ ไม่ทราบข้อมูลการเผยแพร่
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ประวัติความเป็นมา จุดเด่น เอกลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ และสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ในสมัยก่อนนั้น ได้มีการถ่ายทอดมาจากพ่อแม่ ตายาย ซึ่งว่างจากช่วงการทำงาน และได้คิดแนวทางในการหาเครื่องมือในการทำมาหากินในช่วงฤดูฝน ซึ่งเป็นช่วงที่ในน้ำมี ปลาในนามีข้าว เพื่อนำมาใช้ในการประกอบอาหาร และเลี้ยงลูกๆภายในครอบครัว จนกระทั่งคุณตาได้โตเริ่มที่จะเรียนรู้ จึงมีการสืบทอดต่อ และมีการพัฒนาและจักสานได้หลายประเภท สุ่ม ไซ ช้อง ลอบ ใส่ปลา แห่ดักปลา

8. รายละเอียดขั้นตอนและวิธีการของภูมิปัญญาท้องถิ่น

(ระบุรายละเอียด เช่น วัตถุดิบ ขั้นตอนการดำเนินการ/วิธีทำ ราคาจำหน่าย)

อุปกรณ์ ไม้ไผ่ เชือก มีดปลายแหลม

วิธีทำ การนำไม้ไผ่โดยเอาสันด้านบนมาเหลาให้แบน และมาวางเรียงกันให้ได้ตามขนาดที่ต้องการโดยถักเป็นพื้นปลาได้ตามขนาดที่ต้องการแล้วจัดให้เป็นวงกลมรัดมุมด้วยเชือกทำขอบให้สวยงาม

ราคาในการจำหน่าย 200 350 400 500 ขึ้นไป หรือราคาเป็นไปตามขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ แล้วแต่ลูกค้าต้องการสามารถสั่งจองล่วงหน้าได้

9. ผู้รวบรวมข้อมูล กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

ภาพประกอบด้านหัตถกรรม (การจักสาน)

ภาพประกอบด้านหัตถกรรม (การจักสาน)

แบบสำรวจการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านหัตถกรรม (จักสานการทำไม้กวาดทางมะพร้าว)
องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ (ระบุเป็นกลุ่ม/รายบุคคล)

ชื่อ - สกุลนางสุพิศ สายพราว..... อายุ 85 ปี

2. เลขบัตรประจำตัวประชาชน 3-3103-00009-37-4 ปี พ.ศ. เกิด 2485

3. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้านเลขที่ 9 หมู่ที่ 3 ตำบล ศรีภูมิ

อำเภอ กระสัง จังหวัด บุรีรัมย์ รหัสไปรษณีย์ 31160

โทรศัพท์ โทรสาร มือถือ

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน หัตถกรรม (จักสานทำไม้กวาดทางมะพร้าว)

1. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น 8 ด้าน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม
☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ไทย
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆ อาทิเช่น ศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

2. สถานะการคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในปัจจุบัน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☒ เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้ขาดผู้สืบทอด ☐ มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
☐ มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง

3. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ สืบทอดจากบรรพบุรุษ ☐ เจ้าของภูมิปัญญาเอง / คิดค้นขึ้นมาใหม่ ☐ พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

4. ระยะเวลาการได้มาของภูมิปัญญา (ระบุจำนวนปี) 30 ปี

5. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ ลดรายจ่าย ☒ เพิ่มรายได้ ☐ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
☐ ส่งเสริมสุขภาพ ☐ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ☒ ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
☐ อื่นๆ โปรดระบุ

6. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน
- ☐ ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
- ☐ ผ่านวิทยากรชุมชน
- ☐ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
- ☐ สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ แด็บบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์
- ☒ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ ใช้เฉพาะบุคคล
- ☐ ไม่ทราบข้อมูลการเผยแพร่
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ประวัติความเป็นมา จุดเด่น เอกลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....เดิมที่ท่านได้เรียนรู้กับสามีนะทั้งสามีได้เสียชีวิตลงคุณยายเลยทำเป็นอาชีพเสริม หลังจากเก็บเกี่ยวหรือเวลาว่างเพื่อให้เกิดประโยชน์และหารายได้เสริมในการเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว และมีการจักสานมาจนถึงปัจจุบัน

8. รายละเอียดขั้นตอนและวิธีการของภูมิปัญญาท้องถิ่น

(ระบุรายละเอียด เช่น วัตถุดิบ ขั้นตอนการดำเนินการ/วิธีทำ ราคาจำหน่าย)

.....อุปกรณ์ ก้านมะพร้าว เชือก มีดปลายแหลม ไม้ไผ่

.....วิธีทำ การนำไม้ไผ่เป็นด้ามยาวแล้วเอามาประกบกันกับก้านทางมะพร้าวรัดด้วยเชือกให้หนาแน่น จัดรูปแบบให้มีทรงที่สวยงามและพร้อมใช้งานได้ ซึ่งมีความคงทน ราคาในการจำหน่าย 50 บาท หรือราคาเป็นไปตามขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ แล้วแต่ลูกค้าต้องการสามารถสั่งจองล่วงหน้าได้

9. ผู้รวบรวมข้อมูล กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

ภาพประกอบด้านหัตถกรรม (จักสานการทำไม้กวาดทางมะพร้าว)

ภาพประกอบด้านหัตถกรรม (จักสานการทำไม้กวาดทางมะพร้าว)

แบบสำรวจการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านหัตถกรรม (การตัดทองคำเปลว)
องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ (ระบุเป็นกลุ่ม/รายบุคคล)

ชื่อ - สกุลนางดำ วิมานรัมย์..... อายุ 48 ปี

2. เลขบัตรประจำตัวประชาชน 3-3101-01916-00-2 ปี พ.ศ. เกิด.....

3. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้านเลขที่ 95 หมู่ที่ 1 ตำบล ศรีภูมิ

อำเภอ กระสัง จังหวัด บุรีรัมย์ รหัสไปรษณีย์ 31160

โทรศัพท์..... โทรสาร..... มือถือ 0817344705

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน.....หัตถกรรม.....(การตัดทองคำเปลว).....

1. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น 8 ด้าน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม
☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ไทย
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆ อาทิเช่น ศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

2. สถานะการคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในปัจจุบัน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☒ เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้ขาดผู้สืบทอด ☐ มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
☐ มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง

3. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ สืบทอดจากบรรพบุรุษ ☐ เจ้าของภูมิปัญญาเอง / คิดค้นขึ้นมาใหม่ ☐ พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

4. ระยะเวลาการได้มาของภูมิปัญญา (ระบุจำนวนปี) 30 ปี

5. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ ลดรายจ่าย ☒ เพิ่มรายได้ ☐ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
☐ ส่งเสริมสุขภาพ ☐ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ☒ ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน
- ☐ ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
- ☐ ผ่านวิทยากรชุมชน
- ☐ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
- ☒ สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ แด็บบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์
- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ ใช้เฉพาะบุคคล
- ☐ ไม่ทราบข้อมูลการเผยแพร่
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ประวัติความเป็นมา จุดเด่น เอกลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

8. รายละเอียดขั้นตอนและวิธีการของภูมิปัญญาท้องถิ่น

(ระบุรายละเอียด เช่น วัตถุดิบ ขั้นตอนการดำเนินการ/วิธีทำ ราคาจำหน่าย)

อุปกรณ์ ไม้ไผ่ ทรงเบน แผ่นทองที่เป็นวงกลม กระดาษ ที่รองตัดเป็นตุ้ม

วิธีทำ การนำแผ่นทองคำเปลว ที่เป็นทรงกลม มาตัดบนแท่นที่ตัดให้ได้ขนาดสี่เหลี่ยม (5X5 เซนติเมตรแล้วนำมาประกบกับแผ่นกระดาษ และปิดไว้เพื่อมิให้ทองคำหลุดและปลิวออก ในการนั่งตัดทองคำเปลว ต้องเป็นที่ๆมืดชิดไม่มีลมพัดและต้องมีแสงสว่างที่เพียงพอ

9. ผู้รวบรวมข้อมูล กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

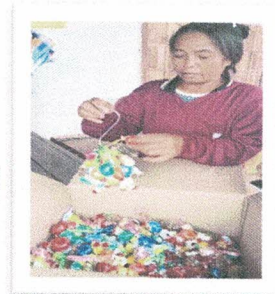
ภาพประกอบด้านหัตถกรรม (การตัดทองคำเปลว)

ภาพประกอบด้านหัตถกรรม (การตัดทองคำเปลว)

แบบสำรวจการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านหัตถกรรม (สานดอกไม้โปรยทาน)
องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ (ระบุเป็นกลุ่ม/รายบุคคล)

ชื่อ - สกุลนางสุดทอง เพื่อนรัมย์..... อายุ 48 ปี

2. เลขบัตรประจำตัวประชาชน 3-3103-00465-34-5 ปี พ.ศ. เกิด.2473

3. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้านเลขที่ 151 หมู่ที่ 1 ตำบล ศรีภูมิ

อำเภอ กระสัง จังหวัด บุรีรัมย์ รหัสไปรษณีย์ 31160

โทรศัพท์ โทรสาร มือถือ

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน หัตถกรรม (สานดอกไม้โปรยทาน)

1. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น 8 ด้าน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม
☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ไทย
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆ อาทิเช่น ศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

2. สถานะการคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในปัจจุบัน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้ขาดผู้สืบทอด ☐ มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
☒ มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง

3. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ สืบทอดจากบรรพบุรุษ ☐ เจ้าของภูมิปัญญาเอง ☒ คิดค้นขึ้นมาใหม่ ☐ พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

4. ระยะเวลาการได้มาของภูมิปัญญา (ระบุจำนวนปี) 5 ปี

5. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ ลดรายจ่าย ☒ เพิ่มรายได้ ☐ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
☐ ส่งเสริมสุขภาพ ☐ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ☒ ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
☐ อื่นๆ โปรดระบุ

6. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน
- ☐ ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
- ☐ ผ่านวิทยากรชุมชน
- ☐ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
- ☒ สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ แลบบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์
- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ ใช้เฉพาะบุคคล
- ☐ ไม่ทราบข้อมูลการเผยแพร่
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ประวัติความเป็นมา จุดเด่น เอกลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....ในสมัยก่อนนั้น ได้มีการถ่ายทอดมาจากพ่อแม่ ตายาย ซึ่งว่างจากช่วงการทำงาน และได้คิดแนวทางในการหาเครื่องมือในการทำมาหากินในช่วงฤดูฝน ซึ่งเป็นช่วงที่ในน้ำมี ปลาในนามีข้าว เพื่อนำมาใช้ในการประกอบอาหาร และเลี้ยงลูกๆภายในครอบครัว จนกระทั่งคุณตาได้โตเริ่มที่จะเรียนรู้ จึงมีการสืบทอดต่อ และมีการพัฒนาและจักสานได้หลายประเภท สุ่ม ไซ ข้อง ลอบ ใส่ปลา แหตักปลา.....

8. รายละเอียดขั้นตอนและวิธีการของภูมิปัญญาท้องถิ่น

(ระบุรายละเอียด เช่น วัตถุดิบ ขั้นตอนการดำเนินการ/วิธีทำ ราคาจำหน่าย)

.....อุปกรณ์ ไม้ไผ่ เชือก มีดปลายแหลม.....

.....วิธีทำ การนำไม้ไผ่โดยเอาสันด้านบนมาเหลาให้แบน และมาวางเรียงกันให้ได้ตามขนาดที่ต้องการโดยถักเป็นฟันปลาได้ตามขนาดที่ต้องการแล้วจัดให้เป็นวงกลมรัดมุมด้วยเชือกทำขอบให้สวยงาม.....

ราคาในการจำหน่าย 200 350 400 500 ขึ้นไป หรือราคาเป็นไปตามขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่.....

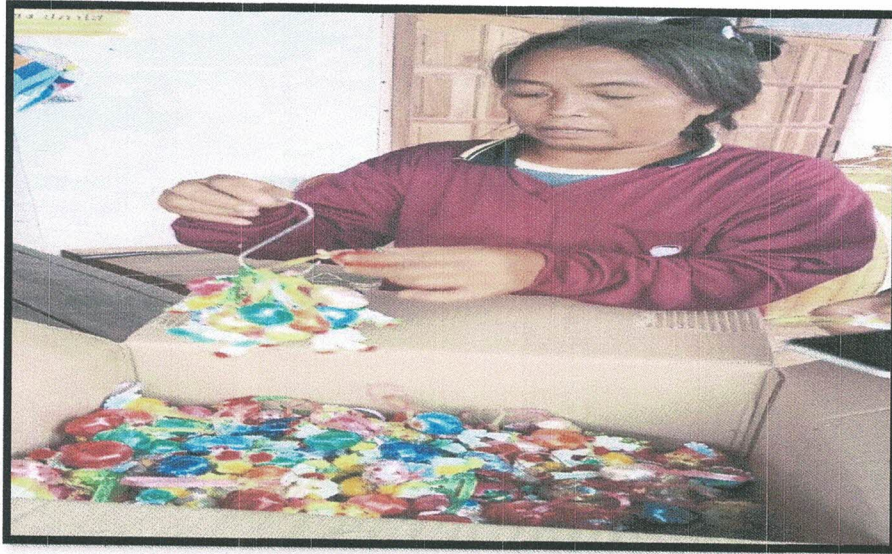
.....แล้วแต่ลูกค้าต้องการสามารถสั่งจองล่วงหน้าได้.....

9. ผู้รวบรวมข้อมูล กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

ภาพประกอบด้านหัตถกรรม (สานดอกไม้โปรยทาน)

ภาพประกอบด้านหัตถกรรม (สานดอกไม้ไปรยทาน)

แบบสำรวจการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านหัตถกรรม (ตีเหล็กบ้านติม)
องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ (ระบุเป็นกลุ่ม/รายบุคคล)

ชื่อ - สกุล กลุ่มหัตถกรรมตีเหล็กบ้านติม อายุ ปี

2. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้าน ต.ติม หมู่ที่ 7 ตำบล ศรีภูมิ
อำเภอ กระสัง จังหวัด บุรีรัมย์ รหัสไปรษณีย์ 31160
โทรศัพท์ โทรสาร มือถือ 0824872261

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน หัตถกรรม ตีเหล็กบ้านติม

1. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น 8 ด้าน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม
☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ไทย
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆ อาทิเช่น ศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

2. สถานะการคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในปัจจุบัน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☒ เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้ขาดผู้สืบทอด ☐ มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
☐ มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง

3. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☒ สืบทอดจากบรรพบุรุษ ☐ เจ้าของภูมิปัญญาเอง ☐ คิดค้นขึ้นมาใหม่ ☐ พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

4. ระยะเวลาการได้มาของภูมิปัญญา (ระบุจำนวนปี) 40 ปี

5. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ ลดรายจ่าย ☒ เพิ่มรายได้ ☐ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
☐ ส่งเสริมสุขภาพ ☐ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ☒ ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
☐ อื่นๆ โปรดระบุ

6. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน
- ☒ ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
- ☐ ผ่านวิทยากรชุมชน
- ☐ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
- ☒ สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ แอปบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์
- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล
- ☐ ไม่ทราบข้อมูลการเผยแพร่
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ประวัติความเป็นมา จุดเด่น เอกลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชาวบ้าน หมู่ ๗ บ้านติม ต.ศรีภูมิ อ.กระสัง จ.บุรีรัมย์ กว่า ๔๐ ปีที่ผ่านมา ได้หาซื้อเศษเหล็กจากร้านรับซื้อของเก่า รวมถึงจอบ เสียม และผานไถที่ไม่ใช้แล้ว มาประยุกต์เป็น “มิดสะนา” ที่ผู้สูงอายุนิยมใช้สำหรับตัดหมาก และบางคนนิยมใช้ในการประกอบพิธีมงคลต่างๆ ตามความเชื่อ โดยการทำมิดสะนาของชาวบ้านติม จะเน้นภูมิปัญญาที่ได้รับสืบทอดมาตั้งแต่บรรพบุรุษ โดยจะไม่มีการใช้เครื่องทุ่นแรง แต่จะใช้เพียงฝีมือจากแรงคนเท่านั้น โดยขั้นตอนการตีมิดสะนาเริ่มจากตัดเหล็กให้ได้ขนาดที่ต้องการ ก่อนนำไปเผาไฟในเตาด่าน แล้วตีขึ้นรูป จนเป็นรูปทรงมิดสะนา จากนั้นนำไปเจียส่วนที่ขรุขระออกแล้วตะไบด้วยมือเสร็จแล้วสลักลวดลายเพิ่มความสวยงาม แล้วนำเฉพาะใบมิดไปชุบเผาแข็งอีกรอบ ขั้นตอนสุดท้ายลับให้คมใส่สลักหู และทาน้ำมันกันสนิม ก็จะได้มิดสะนาที่ทำจากภูมิปัญญาและแรงงานคน แต่ละคนจะสามารถตีมิดสะนาได้ ๑๐ เล่มต่อวัน สำหรับมิดสะนาที่ดีเสร็จแล้ว ก็จะมีพ่อค้าแม่ค้าเร่ทั้งใน จ.บุรีรัมย์ จ.สุรินทร์ และจ.นครราชสีมา มารับซื้อถึงหมู่บ้าน บางส่วนก็นำไปวางจำหน่ายตามงานจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์โอท็อป โดยราคาขายส่งเล่มละ ๑๐๐ บาท ขายปลีก ๑๒๐ บาท สามารถสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านที่เป็นสมาชิกกลุ่มตีเหล็กกว่า ๔๐ ราย เฉลี่ยรายละกว่า ๑๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน นอกจากจะเป็นการสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านช่วงว่างเว้นจากการทำนาแล้ว ยังเป็นการอนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญาการตีเหล็กของบรรพบุรุษ ซึ่งหากไม่อนุรักษ์ไว้ก็อาจจะเลือนหายไปตามกาลเวลา นายวิษณุ หมู่ทอง ประธานกลุ่มตีเหล็กบ้านติม หมู่ ๗ ต.ศรีภูมิ อ.กระสัง กล่าวว่า การทำมิดสะนาต้องใช้ทักษะ ความชำนาญ ประณีต มีสมาธิ และอดทน เพราะทุกขั้นตอนล้วนทำด้วยแรงคนไม่มีเครื่องทุ่นแรง หากพลาดอาจเกิดอันตรายได้ ซึ่งการตีมิดสะนา นอกจากจะสร้างรายได้เสริมช่วงว่างเว้นจากการทำนาแล้ว ยังเป็นการอนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญาของบรรพบุรุษให้คงไว้อีกด้วย เพราะนับวันก็เริ่มจะเลือนหายไป ด้านนายศักดิ์ชัย พะนิรัมย์ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๗ บ้านติม ต.ศรีภูมิ อ.กระสัง จ.บุรีรัมย์ บอกว่า ชาวบ้านติมได้อนุรักษ์การตีเหล็กแบบภูมิปัญญามาตั้งแต่รุ่นปู่ ย่า ตายายกว่า ๑๐๐ ปีแล้ว สำหรับวัตถุดิบหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการตีเหล็ก ส่วนมากจะนำของเก่าที่ไม่ใช้แล้ว เช่น เศษเหล็กจอบ เสียม และผานไถ มาประยุกต์เป็นมิดสะนาก็เป็นการลดต้นทุน และสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านได้เป็นอย่างดี ซึ่งเดิมมีรายได้ จากการทำนาเพียงอย่างเดียว ปัจจุบันมิดสะนาของบ้านติมก็ยังเป็นสินค้า โอท็อปที่ขึ้นชื่อของ อ.กระสัง อีกด้วย ขวัญชัย หาญประโคน /บุรีรัมย์

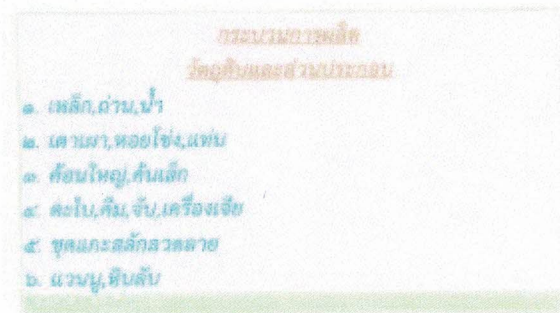
8. รายละเอียดขั้นตอนและวิธีการของภูมิปัญญาท้องถิ่น

9. ผู้รวบรวมข้อมูล กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

ภาพประกอบด้านหัตถกรรมตีเหล็กบ้านติม

ภาพประกอบด้านหัตถกรรมตีเหล็กบ้านติม

ภาพประกอบด้านหัตถกรรมตีเหล็กบ้านติม

ขั้นตอนการผลิต

๑. นำเหล็กเผาไฟตัดให้ขนาดพอดีกับเนืองาม

๒. นำเหล็กเผาไฟอีกครั้งเพื่อทำให้ขึ้นรูปมีดสแนด

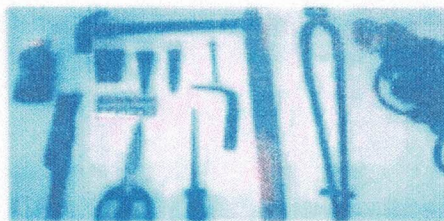
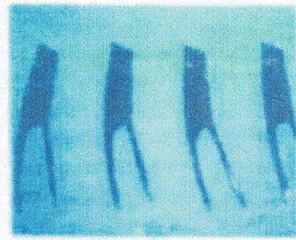
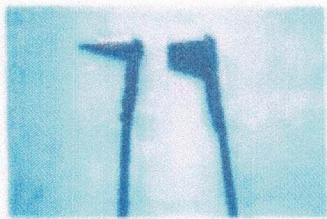

๓. นำไปเจียส่วนที่ขรุขระออกแล้วตะไบด้วยมือ

ภาพประกอบด้านหัตถกรรมดีเลิศบ้านติม

อัตลักษณ์(เอกลักษณ์)/จุดเด่นของผลิตภัณฑ์

เป็นสินค้าที่ได้รับการยอมรับ มีคุณภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐานเป็นที่ยอมรับและทำชื่อเสียงให้กับอำเภอหนองบัวลำภู ความเป็นเอกลักษณ์ สินค้าโบราณ หากได้ทราบ

มาตรฐานและรางวัลที่ได้รับ

๑. OTOP คัดสรร ปี ๒๕๕๓ ระดับ ๓ ดาว
๒. รางวัล เลขที่ ๑๗๖/๒๕๕๖

ภาพประกอบด้านหัตถกรรมตีเหล็กบ้านติม

๔. สลักสวดสายแล้วนำเอทาะใบมีดไปเผาซุบแข็ง

๕. นำมาลับให้คม, ใส่สลักหุ, ทาน้ำมันกับสนิม

กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ
กลุ่มตีเหล็กบ้านติม หมู่ที่ ๗ ตำบลศรีภูมิ
อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๑๖๐
นายวิทย์ นุ้ยทอง โทร. ๐๘๐๔๘๓๒๖๒

แบบสำรวจการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านหัตถกรรม (กลุ่มทอผ้าไหมบ้านโคกสูง)
องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ (ระบุเป็นกลุ่ม/รายบุคคล)

ชื่อ - สกุล กลุ่มทอผ้าไหมบ้านโคกสูง อายุ ปี

2. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้าน โคกสูง หมู่ที่ 3 ตำบล ศรีภูมิ

อำเภอ กระสัง จังหวัด บุรีรัมย์ รหัสไปรษณีย์ 31160

โทรศัพท์ โทรสาร มือถือ 0902413794

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน หัตถกรรม (กลุ่มทอผ้าไหมบ้านโคกสูง)

1. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น 8 ด้าน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ไทย
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆ อาทิเช่น ศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

4. สถานะการคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในปัจจุบัน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☒ เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้ขาดผู้สืบทอด ☐ มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
- ☐ มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง

5. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☒ สืบทอดจากบรรพบุรุษ ☐ เจ้าของภูมิปัญญาเอง ☐ คิดค้นขึ้นมาใหม่ ☐ พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

6. ระยะเวลาการได้มาของภูมิปัญญา (ระบุจำนวนปี) 40 ปี

7. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ ลดรายจ่าย ☒ เพิ่มรายได้ ☐ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
- ☐ ส่งเสริมสุขภาพ ☐ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ☒ ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ

/ การเผยแพร่...

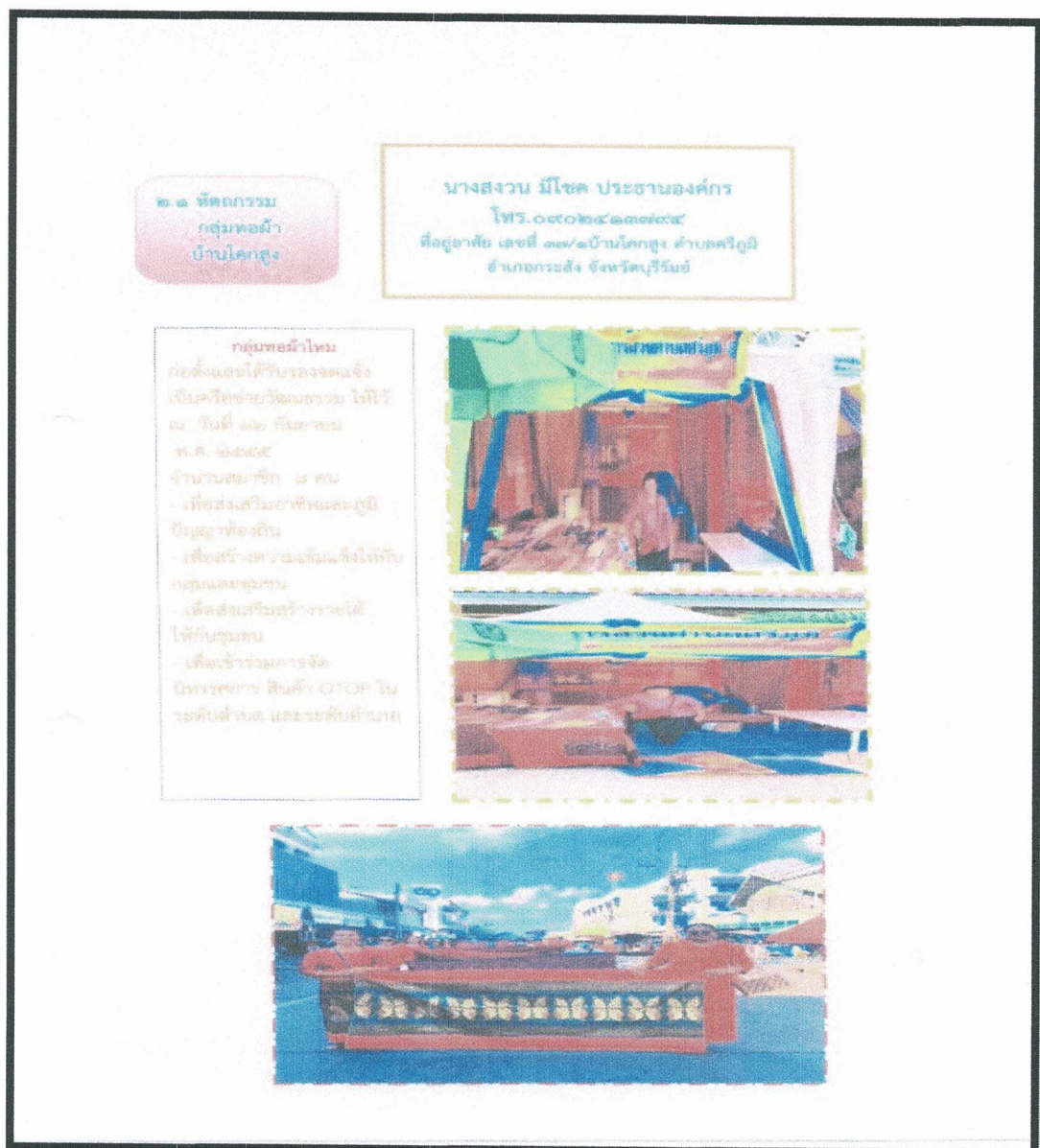
7. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน
- ☐ ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
- ☐ ผ่านวิทยากรชุมชน
- ☐ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
- ☒ สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ แอ็บบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์
- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล
- ☐ ไม่ทราบข้อมูลการเผยแพร่
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

8. ประวัติความเป็นมา จุดเด่น เอกลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

9.ผู้รวบรวมข้อมูล กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

ภาพประกอบด้านหัตถกรรม (กลุ่มทอผ้าไหมบ้านโคกสูง)

ภาพประกอบด้านหัตถกรรม (กลุ่มทอผ้าไหมบ้านโคกสูง)

แบบสำรวจการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านหัตถกรรม (กลุ่มทอผ้าบ้านตาฮ้อ)
องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ (ระบุเป็นกลุ่ม/รายบุคคล)

ชื่อ - สกุล กลุ่มทอผ้าบ้านตาฮ้อ อายุ ปี

2. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้าน ตาฮ้อ หมู่ที่ 5 ตำบล ศรีภูมิ
อำเภอ กระสัง จังหวัด บุรีรัมย์ รหัสไปรษณีย์ 31160
โทรศัพท์ โทรสาร มือถือ 0902413794

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน หัตถกรรม (กลุ่มทอผ้าบ้านตาฮ้อ)

1. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น 8 ด้าน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม
☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ไทย
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆ อาทิเช่น ศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

2. สถานะการคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในปัจจุบัน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☒ เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้ขาดผู้สืบทอด ☐ มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
☐ มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง

3. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☒ สืบทอดจากบรรพบุรุษ ☐ เจ้าของภูมิปัญญาเอง ☐ คิดค้นขึ้นมาใหม่ ☐ พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

4. ระยะเวลาการได้มาของภูมิปัญญา (ระบุจำนวนปี) 10 ปี

5. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ ลดรายจ่าย ☒ เพิ่มรายได้ ☐ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
☐ ส่งเสริมสุขภาพ ☐ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ☒ ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
☐ อื่นๆ โปรดระบุ

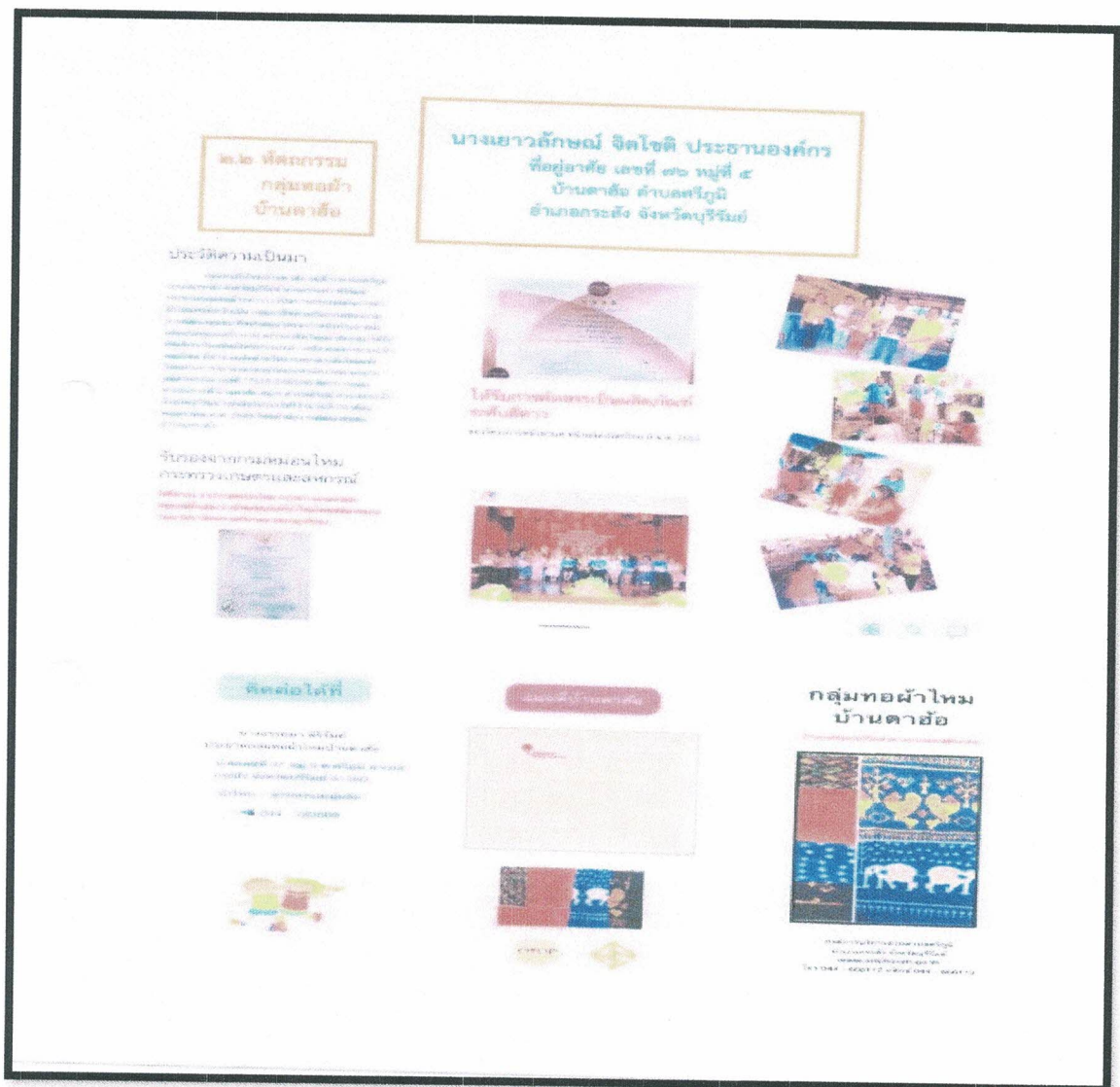
/ การเผยแพร่...

6. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน
- ☐ ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
- ☐ ผ่านวิทยากรชุมชน
- ☒ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
- ☒ สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ แอ็บบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์
- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ ใช้เฉพาะบุคคล
- ☐ ไม่ทราบข้อมูลการเผยแพร่
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ประวัติความเป็นมา จุดเด่น เอกลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

8. ผู้รวบรวมข้อมูล กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

ภาพประกอบด้านหัตถกรรม (กลุ่มทอผ้าบ้านตาฮ้อ)

กลุ่มทอผ้าบ้านตาฮ้อ

ภาพประกอบด้านหัตถกรรม (กลุ่มทอผ้าบ้านตาฮ้อ)

ภาพประกอบด้านหัตถกรรม (กลุ่มทอผ้าบ้านตาฮื้อ)

ภาพประกอบด้านหัตถกรรม (กลุ่มทอผ้าบ้านตาฮ้อ)

แบบสำรวจการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านหัตถกรรม (การทำดอกไม้จันทน์)
องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ (ระบุเป็นกลุ่ม/รายบุคคล)

ชื่อ - สกุลนางสาววรรณิ์ พันธุ์ขาว..... อายุ 42 ปี

2. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้าน ตาฮ้อ หมู่ที่ 5 ตำบล ศรีภูมิ

อำเภอ กระสัง จังหวัด บุรีรัมย์ รหัสไปรษณีย์ 31160

โทรศัพท์ โทรสาร มือถือ 0966904998

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน หัตถกรรม (การทำดอกไม้จันทน์)

1. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น 8 ด้าน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม
☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ไทย
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆ อาทิเช่น ศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

2. สถานะการคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในปัจจุบัน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้ขาดผู้สืบทอด ☒ มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
☐ มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง

3. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ สืบทอดจากบรรพบุรุษ ☒ เจ้าของภูมิปัญญาเอง ☐ คิดค้นขึ้นมาใหม่ ☐ พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

4. ระยะเวลาการได้มาของภูมิปัญญา (ระบุจำนวนปี) 5 ปี

5. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ ลดรายจ่าย ☒ เพิ่มรายได้ ☐ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
☐ ส่งเสริมสุขภาพ ☐ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ☒ ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
☐ อื่นๆ โปรดระบุ

/ การเผยแพร่...

6. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน
- ☐ ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
- ☒ ผ่านวิทยากรชุมชน
- ☒ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
- ☒ สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ แอ็บบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์
- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ ใช้เฉพาะบุคคล
- ☐ ไม่ทราบข้อมูลการเผยแพร่
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ประวัติความเป็นมา จุดเด่น เอกลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประวัติความเป็นมา

ตามคติความเชื่อของคนไทยตั้งแต่สมัยโบราณนานมา การฉาบฉวยถือว่าการแสดงความเคารพและให้เกียรติแก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว ตามธรรมเนียมประเพณีของคนไทยในการฉาบฉวยนั้น จะมีการวาง “ดอกไม้จันทน์” ที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ในการแสดงความไว้อาลัยอีกด้วยในสมัยก่อน “ไม้จันทน์” ถือว่าเป็นไม้มงคลที่เป็นของสูง ในสมัยก่อนมักจะใช้สำหรับเชื้อพระวงศ์ เจ้าขุนมูลนาย หรือคนชนชั้นสูงเท่านั้น เนื่องจากเป็นไม้ที่หาได้ยากและมีราคาแพงมาก และด้วยคุณสมบัติเฉพาะตัวของไม้จันทน์ที่มีความหอมมาก จึงนิยมนำมาทำหีบศพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโกศสำหรับที่ใช้บรรจุศพของเจ้านายชั้นสูง และทำเป็นพื้นที่ใช้ในการฉาบฉวย จากคติความเชื่อเรื่องการเผาศพเครื่องหอมและกำยาน ถวายต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ด้วยรูปหอมที่ทำมาจากไม้จันทน์อีกด้วยนอกจากรูปหอมแล้ว ไม้จันทน์ ยังถูกนำมาทำเป็นของใช้ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น หีบเสื้อผ้า เทียนอบผ้า พัดไม้จันทน์ และยังนำมาทำเป็นเครื่องหอมต่างๆ ที่มีส่วนผสมจากไม้จันทน์ โดยนำไม้จันทน์มาบดใช้เป็นผง แล้วนำไปเป็นส่วนผสมในเครื่องใช้ต่าง อาทิ กำยาน น้ำอบไทย เทียนอบขนม เป็นต้น

ซึ่งในปัจจุบันตำบลศรีภูมิ ได้มีการจัดตั้งกลุ่มทำดอกไม้จันทน์ โดย นางสาวราณี พันธะขาว บ้านเลขที่ ๑๑๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นประธานกลุ่ม ซึ่งในการผลิตครั้งแรกมีสมาชิกจำนวน ๕ คน ในการจัดจำหน่ายดอกไม้จันทน์ครั้งแรกขายให้คนที่รู้จัก ต่อมาเริ่มมีลูกค้าสนใจสั่งซื้อเพิ่ม จึงเริ่มรับสมาชิกเพิ่ม ซึ่งในปัจจุบันมีสมาชิกมากกว่า ๓๐ คน ซึ่งทำให้มีคนสนใจในการเรียนทำดอกไม้จันทน์สามารถเรียนรู้และทำได้ทั้งเด็กและผู้สูงอายุ ทำให้ครอบครัวนั้นมีรายได้เสริมตลอดทั้งปี

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการสร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน
๒. สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น มีอาชีพเสริม หลังฤดูการเก็บเกี่ยว
๓. เป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในครอบครัว
๔. เป็นการสร้างอาชีพทุกเพศทุกวัยในครัวเรือน
๕. ทุกเพศทุกวัยสามารถทำได้

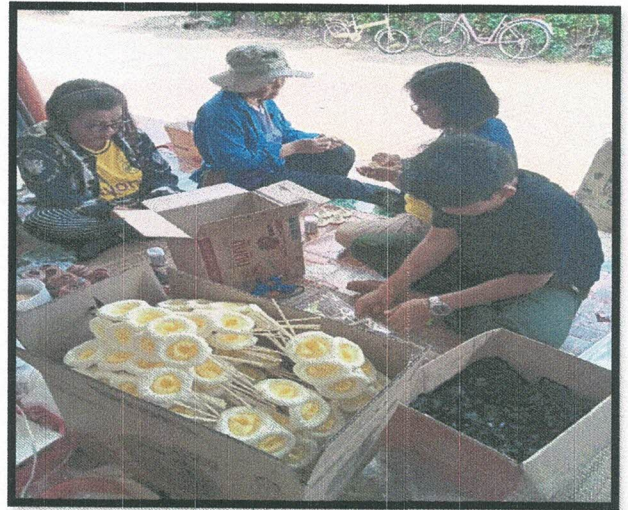
วัสดุอุปกรณ์

๑. กระดาษอัดสำเร็จรูป กลีบดอกจันทน์
๒. กาว
๓. กรรไกร
๔. นวดจันทน์
๕. รูป/ เทียน/ไม้ไผ่
๖. ฟลอร่าเทปสีดำ/กระดาษย่นสีดำ
๗. ด้าย/ ธิบิ้นผ้าสีดำ

ภาพประกอบการทำดอกไม้จันทน์

ภาพประกอบการทำดอกไม้จันทน์

8. ผู้รวบรวมข้อมูล กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

แบบสำรวจการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านอุตสาหกรรม (เตาเผาประหยัดพลังงาน)
องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ (ระบุเป็นกลุ่ม/รายบุคคล)

ชื่อ - สกุล นายนิยม อะพรรัมย์ อายุ 54 ปี

2. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้าน กำเประ หมู่ที่ 6 ตำบล ศรีภูมิ

อำเภอ กระสัง จังหวัด บุรีรัมย์ รหัสไปรษณีย์ 31160

โทรศัพท์ โทรสาร มือถือ 0930900489

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน อุตสาหกรรม (เตาเผาขยะประหยัดพลังงาน)

1. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น 8 ด้าน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ไทย
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆ อาทิเช่น ศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

2. สถานะการคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในปัจจุบัน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้ขาดผู้สืบทอด ☒ มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
- ☐ มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง

3. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☒ สืบทอดจากบรรพบุรุษ ☒ เจ้าของภูมิปัญญาเอง ☐ คิดค้นขึ้นมาใหม่ ☐ พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

4. ระยะเวลาการได้มาของภูมิปัญญา (ระบุจำนวนปี) 8 ปี

5. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ ลดรายจ่าย ☒ เพิ่มรายได้ ☐ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
- ☐ ส่งเสริมสุขภาพ ☐ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ☒ ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ

/ การเผยแพร่...

6. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน
- ☐ ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
- ☒ ผ่านวิทยากรชุมชน
- ☒ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
- ☒ สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ แอ็บบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์
- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ใช้เฉพาะบุคคล
- ☐ ไม่ทราบข้อมูลการเผยแพร่
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. การได้รับรางวัล

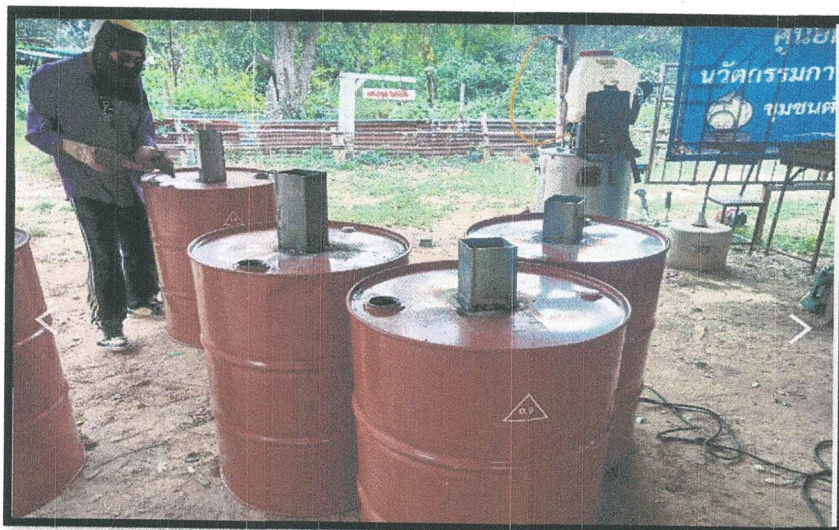

8.ผู้รวบรวมข้อมูล กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

ภาพประกอบด้านอุตสาหกรรม (เตาเผาประหยัดพลังงาน)

ภาพประกอบด้านอุตสาหกรรม (เตาเผาประหยัดพลังงาน)

แบบสำรวจการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านการแพทย์ไทย
องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ (ระบุเป็นกลุ่ม/รายบุคคล)

ชื่อ - สกุลนางสาวปัทมาวดี กัมรัมย์..... อายุ 46 ปี

2. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้าน โคกสูงใต้ หมู่ที่ 9 ตำบล ศรีภูมิ

อำเภอ กระสัง จังหวัด บุรีรัมย์ รหัสไปรษณีย์ 31160

โทรศัพท์ โทรสาร มือถือ 0982140597

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน การแพทย์ไทย

1. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น 8 ด้าน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรม
☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ไทย
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม
☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆ อาทิเช่น ศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

2. สถานะการคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในปัจจุบัน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้ขาดผู้สืบทอด ☐ มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
☒ มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง

3. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ สืบทอดจากบรรพบุรุษ ☐ เจ้าของภูมิปัญญาเอง ☐ คิดค้นขึ้นมาใหม่ ☒ พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

4. ระยะเวลาการได้มาของภูมิปัญญา (ระบุจำนวนปี) 5 ปี

5. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ลดรายจ่าย ☐ เพิ่มรายได้ ☐ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
☒ ส่งเสริมสุขภาพ ☐ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ☒ ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
☐ อื่นๆ โปรดระบุ

/ การเผยแพร่...

6. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน
- ☐ ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
- ☒ ผ่านวิทยากรชุมชน
- ☒ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
- ☒ สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ แอ็บบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์
- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ ใช้เฉพาะบุคคล
- ☐ ไม่ทราบข้อมูลการเผยแพร่
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ประวัติความเป็นมา จุดเด่น เอกลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ได้ศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ เรียนสาขาผู้ช่วยแพทย์แผนไทย 372 ชม. และได้ฝึกงานที่โรงพยาบาลกระสัง จบศึกษาวุฒิการศึกษา ผู้ช่วยแพทย์แผนไทยอะได้มาปฏิบัติหน้าที่ ใน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลศรีภูมิ ดูแลด้านการนวดแพทย์แผนไทย ในการให้บริการประชาชนกับผู้ที่มาขอใช้บริการ จนถึงปัจจุบัน

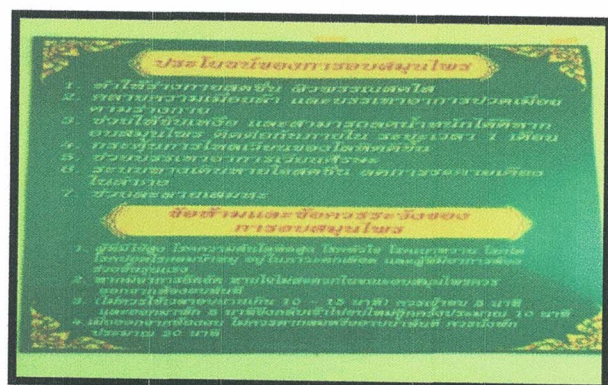
8. รายละเอียดขั้นตอนและวิธีการของภูมิปัญญาท้องถิ่น

วัสดุการทำลูกประคบ ได้แก่ ไพล ตะไคร้ ขมิ้น มะกรูด ใบมะขาม พิมพเสน การบูร เกลือ

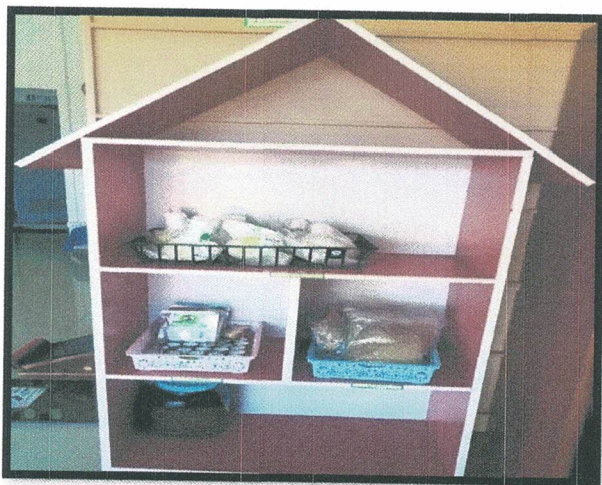
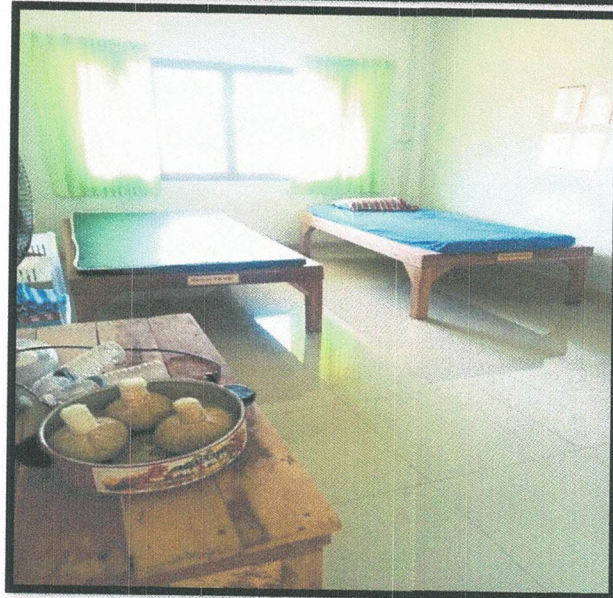
ขั้นตอนการทำ นำส่วนผสมต่าง ๆ มาคลุกเคลาให้เข้ากัน ห่อด้วยผ้าสีขาวจนได้น้ำหนัก 150 กรัม ต่อลูก จัดรูปแบบเป็นตุ้มทรงกลมมัดให้แน่น ถ้าเราต้องการนำมาใช้เราเอาลูกประคบไปนึ่งให้ได้อุ่นหภูมิ แล้วนำไปประคบตามจุดบริเวณที่ต้องการของร่างกาย

9. ผู้รวบรวมข้อมูล กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

ภาพประกอบการด้านแพทย์ไทย

ภาพประกอบการด้านแพทย์ไทย

แบบสำรวจการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ (ระบุเป็นกลุ่ม/รายบุคคล)

หน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

2. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้าน ศรีภูมิ หมู่ที่ 1 ตำบล ศรีภูมิ

อำเภอ กระสัง จังหวัด บุรีรัมย์ รหัสไปรษณีย์ 31160

โทรศัพท์ โทรสาร มือถือ 044666112

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น 8 ด้าน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ไทย
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆ อาทิเช่น ศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

2. สถานะการคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในปัจจุบัน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้ขาดผู้สืบทอด
- ☐ มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
- ☒ มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง

3. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ สืบทอดจากบรรพบุรุษ
- ☐ เจ้าของภูมิปัญญาเอง
- ☐ คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☒ พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

4. ระยะเวลาการได้มาของภูมิปัญญา (ระบุจำนวนปี) 5 ปี

5. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ลดรายจ่าย
- ☐ เพิ่มรายได้
- ☐ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
- ☒ ส่งเสริมสุขภาพ
- ☐ ส่งเสริมการท่องเที่ยว
- ☒ ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ

/ การเผยแพร่...

6.การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน
- ☐ ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
- ☒ ผ่านวิทยากรชุมชน
- ☒ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
- ☒ สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ แอ็บบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์
- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ ใช้เฉพาะบุคคล
- ☐ ไม่ทราบข้อมูลการเผยแพร่
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7.ผู้รวบรวมข้อมูล กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

ภาพประกอบด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จดหมายข่าว

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ
อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
FACEBOOK : องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ
อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
WWW.SRIPHOOM.CO.TH โทร. 0 4466 6112

วันที่ 16 สิงหาคม 2567
เวลา 09.00 น. คณะกรรมการหมู่บ้าน บ้านไทรปูน ม.2 ได้จัด
โครงการพัฒนาระบบสุขาภิบาลในชุมชน ซึ่งได้รับการอุดหนุนงบ
ประมาณจาก อบต.ศรีภูมิ โดย นายสิริวัฒน์ สวัสดิกิจจันทน์ นายก
อบต.ศรีภูมิ มอบหมาย นายวิลาศ นีวอนรัมย์ รองนายก อบต.ศรีภูมิ
เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการ ณ ศาลาประชาคม บ้านไทรปูน ม.2
ต.ศรีภูมิ อ.กระสัง จ.บุรีรัมย์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ประชาชนได้รับ
ความรู้ด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อม มีส่วนร่วมในการพัฒนาสิ่งแวดล้อม
ในหมู่บ้าน และลดปัญหาการเจ็บป่วยที่มาจากสิ่งแวดล้อม

/ภาพโครงการ...

ภาพประกอบด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จดหมายข่าว

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ
อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
FACEBOOK : องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ
อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
WWW.SRIPHOOM.CO.TH โทร. 0 4466 6112

วันที่ 13 สิงหาคม 2567

เวลา 09.00 น. คณะกรรมการหมู่บ้าน บ้านกำเปร ม.6 ได้จัดโครงการพัฒนาระบบสุขาภิบาลในชุมชน ซึ่งได้รับการอุดหนุนงบประมาณจาก อบต.ศรีภูมิ ณ ศาลาประชาคม บ้านกำเปร ม.6 ต.ศรีภูมิ อ.กระสัง จ.บุรีรัมย์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้ด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อม มีส่วนร่วมในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้าน และลดปัญหาการเจ็บป่วยที่มาจากสิ่งแวดล้อม

/ภาพโครงการ...

ภาพประกอบด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จดหมายข่าว

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

FACEBOOK : องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

WWW.SRIPHOOM.GO.TH โทร. 0 4466 6112

วันที่ 19 สิงหาคม 2567

เวลา 09.00 น. คณะกรรมการหมู่บ้าน บ้านตาฮ้อ ม.5 ได้จัดโครงการพัฒนาระบบสุขาภิบาลในชุมชน ซึ่งได้รับการอุดหนุนงบประมาณจาก อบต.ศรีภูมิ โดย นายสิริวัฒน์ สวัสดิกิจจานนท์ นายก อบต.ศรีภูมิ มอบหมาย นายสุรพัศ พิศเพ่ง เลขานุการนายก อบต.ศรีภูมิ เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการ ณ ศาลาประชาคม บ้านตาฮ้อ ม.5 ต.ศรีภูมิ อ.กระสัง จ.บุรีรัมย์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้ด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อม มีส่วนร่วมในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้าน และลดปัญหาการเจ็บป่วยที่มาจากสิ่งแวดล้อม

/ภาพโครงการ...

ภาพประกอบด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จดหมายข่าว

เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๘

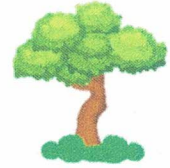
งานส่งเสริมการเกษตร องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ งานส่งเสริมการเกษตร ได้จัดกิจกรรมการดำเนินงานโครงการพัฒนาและอนุรักษ์การใช้แม่น้ำฝายน้ำเอื้องมาจากพระธาตุนคร ประจำปี ๒๕๖๘ เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการปลูกหญ้าแฝกสามารถช่วยชะลอการพังทลายของดิน รักษาความชุ่มชื้นในดิน เก็บกักตะกอนดินและสารพิษต่าง ๆ ไม่ให้ไหลลงแม่น้ำ ซึ่งจะอำนวยความสะดวกประโยชน์อย่างถึงแก่การอนุรักษ์ดินและน้ำ ตลอดจนการฟื้นฟูดินและป่าไม้ให้สมบูรณ์ขึ้น รักษาสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะพื้นที่ทำการเกษตรที่มีปัญหาคือความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ หรือดินเสื่อมโทรม

ภาพประกอบด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จดหมายข่าว

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
Facebook : องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อ.กระสัง จ.บุรีรัมย์
www.sriphoom.go.th โทร. 0 446 6611 2

8/8/2568

เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๘ งานส่งเสริมการเกษตร องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ ได้จัดกิจกรรมโครงการปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของป่า หักการบุกรุกทำลายป่าไม้และช่วยดูแลรักษาป่าไม้ ให้มีสภาพสมบูรณ์ดังเดิม การปลูกและอนุรักษ์ป่าไม้ให้มีความสำคัญกับการปลูกต้นไม้เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมให้สมบูรณ์ปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว

แบบสำรวจการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านภาษาและวรรณกรรม (การเรอืมตรด)
องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ (ระบุเป็นกลุ่ม/รายบุคคล)

กลุ่มชาวบ้าน.....ตำบลศรีภูมิ.....

2. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้าน ศรีภูมิ.....หมู่ที่.....1.....ตำบล.....ศรีภูมิ.....

อำเภอ.....กระสัง.....จังหวัด.....บุรีรัมย์.....รหัสไปรษณีย์.....31160.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....มือถือ.....044666112.....

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน.....การแพทย์ไทย.....

1. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น 8 ด้าน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ไทย
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆ อาทิเช่น ศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

2. สถานะการคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในปัจจุบัน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้ขาดผู้สืบทอด
- ☐ มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
- ☒ มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง

3. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☒ สืบทอดจากบรรพบุรุษ
- ☐ เจ้าของภูมิปัญญาเอง
- ☐ คิดค้นขึ้นมาใหม่
- ☐ พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

4. ระยะเวลาการได้มาของภูมิปัญญา (ระบุจำนวนปี) ...50... ปี

5. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ลดรายจ่าย
- ☐ เพิ่มรายได้
- ☐ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
- ☒ ส่งเสริมสุขภาพ
- ☐ ส่งเสริมการท่องเที่ยว
- ☒ ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

/ การเผยแพร่...

6.การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน
- ☐ ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
- ☒ ผ่านวิทยากรชุมชน
- ☒ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
- ☒ สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ แอ็บบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์
- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ ใช้เฉพาะบุคคล
- ☐ ไม่ทราบข้อมูลการเผยแพร่
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7.ประวัติความเป็นมา จุดเด่น เอกลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

รำตรด/รำตรุษ /เรือบตรุษ/มรดกทางวัฒนธรรมของตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นการละเล่นพื้นบ้านของชาวอีสานได้มาตั้งแต่โบราณ มีความเชื่อเป็นการละเล่นเพื่อความสนุกสนานในวันขึ้นปีใหม่ของไทยสมัยก่อนที่ใช้เดือนเมษายนของทุกปีเป็นวันขึ้นปีใหม่ นอกจากนี้เรือบตรด มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา โดยมีพุทธตำนานเล่าว่าสมัยที่พระพุทธเจ้าเมื่อยังคงเป็นพระโพธิสัตว์ พระองค์เสด็จพระราชดำเนิน เพื่อทรงออกผนวช แม่มิมาแปลงกายเป็นกวางทองมาขัดขวางทางเสด็จพระองค์ เพื่อให้เดินทางออกบวช พระโพธิสัตว์ทรงอธิษฐานขึ้น ทำให้สวรรค์ชั้นเทวโลกบังเกิดความร้อน เทวดาทิ้งหลายจึงพากันแปลงกายเป็นนายพรานลงมาฆ่ากวางได้แล้วร่วมขบวนแห่พระโพธิสัตว์ไปทรงออกผนวชได้สำเร็จตามความประสงค์ จึงทำให้จัดแสดงเรือบตรดเป็นมรดกสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน

ส่วนความคิดอื่นๆ เห็นว่า เรือบตรดมีความเกี่ยวข้องกับความเชื่อที่ว่า เมื่อใดที่สัตว์ป่าเข้ามาในหมู่บ้านถือว่าเป็นกลางร้าย จะเกิดสิ่งที่ไม่ดี ต้องพบกับสิ่งชั่วร้าย จึงจัดแสดงเรือบตรดขึ้น โดยมีรูปภาพสัตว์ป่าทุกชนิดเพื่อให้มีโอกาสได้ประพรมน้ำอบ ทาแป้ง ทาน้ำมันให้แก่สัตว์เหล่านั้นเพื่อเป็นสัญลักษณ์ที่ได้ป้องกันไว้ก่อนแล้ว ซึ่งเขาเชื่อว่า ภายหลังจากนั้นหากมีสัตว์ป่าเข้าไปในหมู่บ้านจะไม่สามารถบันดาลให้เกิดสิ่งชั่วร้ายได้ การแต่งกายของนักแสดงการแต่งกายนิยมให้สวยงามตามประเพณีผู้หญิงนุ่งซิ่นไหม ผู้ชายนุ่งโสร่งหรือโจงกระเบนสีสันทสวยงามรวมเป็นคณะเรือบตรด เคลื่อนขบวนร้องรำไปตามหมู่บ้านทุกหลังคาเรือนการเล่นเรือบตรด นิยมเล่นเฉพาะเดือนเมษายนของทุกปีเท่านั้น เพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจจากการตรากตรำทำงานหนักมาเป็นเวลานาน การเรือบตรดนี้จะร้องรำไปตามหมู่บ้านทุกหลังคาเรือน เมื่อถึงบ้านใครเป็นธรรมเนียมเจ้าของบ้านจะออกมาต้อนรับและมอบจุบจุบจี้ เครื่องอุปโภคบริโภคต่างๆ ให้แก่ผู้เล่นเรือบตรด เพื่อรวบรวมนำไปถวายวัดต่อไปการเล่นเรือบตรดมีผู้ร้องรำเพลงเป็นต้นบทร้องนำหรือเรียกว่าพ่อเพลงแม่เพลง คนอื่นๆ เป็นผู้ร้องตามหรือเรียกว่าลูกคู่ เครื่องดนตรีประกอบด้วย กลองกันตรึม ๒ ใบ หรือมากกว่านั้น ฉิ่ง ฉาบ ซอ จอกร้อง ฯลฯ ทั้งที่ทุกครั้งที่มีการแสดงจะต้องมีกลองกันตรึมประกอบเสมอเนื้อร้องเรือบตรด เริ่มจากบทขออนุญาตเจ้าของบ้านต่อด้วยบพอื่นๆ ตามที่เห็นสมควรถึงการขอรับบริจาคบทเกี่ยวพาราสีของหนุ่มสาว ตอนท้ายเป็นบทให้ศีลให้พรเจ้าของบ้านและบทร้องลาแล้วจึงย้ายคณะเรือบตรดไปยังบ้านอื่นต่อไป

8.ผู้รวบรวมข้อมูล กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

ภาพประกอบด้านภาษาและวรรณกรรม (การเริ่มต้น)

แบบสำรวจการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ (ระบุเป็นกลุ่ม/รายบุคคล)

ชื่อ-สกุล..... นายรวม รสหอม.....

2. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้าน ตาฮ้อ..... หมู่ที่..... 5..... ตำบล..... ศรีภูมิ.....

อำเภอ..... กระสัง..... จังหวัด..... บุรีรัมย์..... รหัสไปรษณีย์..... 31160.....

โทรศัพท์..... โทรสาร..... มือถือ..... 0801594269.....

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน..... ศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น.....

1. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น 8 ด้าน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ไทย
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม
- ☒ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆ อาทิเช่น ศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

2. สถานะการคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในปัจจุบัน (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☒ เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้ขาดผู้สืบทอด ☐ มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
- ☐ มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง

3. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- ☒ สืบทอดจากบรรพบุรุษ ☐ เจ้าของภูมิปัญญาเอง ☐ คิดค้นขึ้นมาใหม่ ☐ พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

4. ระยะเวลาการได้มาของภูมิปัญญา (ระบุจำนวนปี) ...30... ปี

5. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ลดรายจ่าย ☐ เพิ่มรายได้ ☐ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
- ☐ ส่งเสริมสุขภาพ ☐ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ☒ ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

/ การเผยแพร่...

6.การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน
- ☐ ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
- ☐ ผ่านวิทยากรชุมชน
- ☒ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
- ☒ สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ แถบบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์
- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ ใช้เฉพาะบุคคล
- ☐ ไม่ทราบข้อมูลการเผยแพร่
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7.ประวัติความเป็นมา จุดเด่น เอกลักษณ์ที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตั้งแต่สมัยก่อนที่ท่านได้เรียนจากครูอาจารย์ ที่ได้บวชในวัดโคกขมิ้น ชื่ออ๋ม ร่ำเรียนเป็นระยะเวลานานจึงสามารถทำพิธีได้ และเป็นที่น่าสนใจของคนในชุมชนและยกย่องให้เป็นปราชญ์ชาวบ้าน ซึ่งงานที่ท่านรับทำพิธีจะเป็นงานมงคลต่างๆ เช่น งานแต่ง งานบวช งานขึ้นบ้านใหม่ และได้ประกอบพิธีวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาจนถึงปัจจุบัน

8.ผู้รวบรวมข้อมูล กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

ภาพประกอบด้านศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

ภาพประกอบด้านศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่น

